

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI ANA BİLİM DALI
DEKORATİF ÜRÜNLER EĞİTİMİ BİLİM DALI**

KONYA İLİ ÇELTİK İLÇESİ İĞNE OYALARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayanlar
Fatma Aybala KEÇİCİ
118127106**

Ankara - 2013

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI ANA BİLİM DALI
DEKORATİF ÜRÜNLER EĞİTİMİ BİLİM DALI**

KONYA İLİ ÇELTİK İLÇESİ İĞNE OYALARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayanlar
Fatma Aybala KEÇİCİ
118127106**

Danışman: Yrd.Doç.Dr. HATİCE (ÖZTÜRK) TOZUN

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI ÖRNEĞİ

Fatma Aybala KEÇİÇİ'nin ``Konya İli Çeltik İlçesi İğne Oyaları`` başlıklı tezi...
Tarihinde, jürimiz tarafından El Sanatları Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans
Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı İmza

Başkan:

Üye (Tez Danışmanı): **Yrd.Doç.Dr. HATİCE (ÖZTÜRK) TOZUN**

Üye:

Üye:

Üye:

ÖNSÖZ

Türkiye, her köşesi zengin el sanatları ile dolu bir ülkedir. İğne oyları bu derya içinde güzel bir damlayı oluşturmaktadır.

Tekniğin ilerlemesi ve zevklerin değişmesine karşın, bugün Anadolu'nun birçok köy, kasaba ve kentlerinde insanlar sustuğu zaman renkler, motifler, çevreler ve oylar konuşur.

Oyayı kendine bir anlatım aracı yapan sanatlar, ona düşünce ve duygularını aktarmıştır. Aşk, bağlılığı, ümidi, sevinci, nefreti, doğadan algıladığı güzellikleri türlü biçimlerde oyada sembolleştirmiş, yansıtmıştır.

İğne oyları, Türkiye'nin belirli yerlerinde bugün de yapılmaktadır. Ancak iğne oyları günümüzde, daha çok ekonomik ve sosyal nedenlerle yapılmaktadır.

Araştırma konusu olan Konya İli Çeltik yöresindeki iğne oylarının halen belli bir sayıda yaşlı, sosyal ve ekonomik durumları iyi olmayan kişiler tarafından yapılması, iğne oylarının geleceği açısından düşündürücüdür.

Gelişen teknoloji, genç kız ve kadınlarımıza farklı meslekler sunmaktadır. Bu nedenle iğne oylarımızın analiz edilerek yaşatılması için çaba göstermeliyiz. Bu çalışmanın ortaya çıkmasında büyük katkı sağlayan değerli hocam Sayın **Yrd.Doç.Dr. HATİCE (ÖZTÜRK) TOZUN.'a**, fotoğraf çekmemde ve bana her bakımdan kolaylık sağlayan Konya'nın Çeltik İlçesin de oturan ilçe sakinlerine, benden maddi ve manevi yardımlarını esirgemeyen eşim Gökhan KEÇİCİ, kardeşim Ali USTA ve aileme teşekkür ederim.

ANKARA-2013
118127106

Fatma Aybala KEÇİCİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	v
FOTOĞRAF LİSTESİ	vii

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM	1
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI	3
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	4
1.4. VARSAYIMLAR	4
1.5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	5
1.6. TANIMLAR	5

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Coğrafi Özellikleri	8
2.2. Tarihçesi	8
2.3. Kültürel Özellikleri	9
2.4. Çeltik İlçesinin Tarihçesi	9

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. YÖNTEM	11
3.1.1. Araştırma Modeli	11
3.1.2. Evren Örneklem	11
3.1.3. Verilerin Toplanması	11
3.1.4. Verilerin Analizi	12
3.2. KONYA İLİNİN TANIMI	12
3.2.1. Konya	12

3.3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	13
3.4. El Sanatları Hakkında Genel Bilgiler.....	14
3.4.1. El Sanatlarının Tanımı.....	14
3.4.2. El Sanatlarının Tarihçesi	15
3.4.3. El Sanatlarının Sınıflandırılması	16
3.4.4. Hammaddelerine Göre El Sanatlarının Sınıflandırılması.....	17
3.4.5. El Sanatlarının Özellikleri	17
3.4.6. El Sanatlarının Ülke Ekonomisindeki Yeri	18
3.5. OYACILIK HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	18
3.5.1.Oya'nın Tanımı	18
3.5.2. Oyacılığın Tarihsel Gelişimi	18
3.5.3.Oyacılığın Sınıflandırılması	19
3.5.3.1. Kullanılan Araca Göre	19
3.5.3.2. Kullanılan Gerece Göre.....	19
3.5.3.3. Kullanılan Tekniğe Göre.....	20
3.5.3.4. Kullanılan Yere Göre	20
3.5.3.5. Kompozisyon Şekillerine Göre	21
3.5.3.6. Kullanılan Bezeme Türüne Göre.....	21
3.6. İĞNE OYACILIĞI HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	21
3.6.1. İğne Oyasının Tanımı.....	21
3.6.2. İğne Oyasının Tarihçesi	22
3.6.3. İğne Oyası Yapım Teknikleri.....	22
3.6.3.1. İğnenin ve Kumaşın Tutuluşu	22
3.6.3.2.Oya İpinin Kumaşa Tutturulması	23
3.6.3.3.Zürafanın Yapılışı	23
3.6.3.4. Kare İlmeğin Yapılışı	24
3.6.3.5.Üçgen İlmeğin Yapılışı	26
3.6.3.6.İğne Oyasında Artırma Yapılışı.....	27
3.6.3.7.Çirtik Yapımı.....	28
3.6.3.8.Kirpik Yapımı	29
3.6.3.9.Fiskil Yapımı.....	29
3.6.3.10. Kесе Yapımı	30
3.6.4.İğne Oyacılığında Seçilen Konular	32
3.6.5.Oyaların Dili	32
3.6.6.İğne Oyasının Süslendiği Yerler	34
3.6.7.İğne Oyasında Kullanılan Renkler	34

3.6.8. İğne Oyasında Kullanılan Araçlar- Gereçler	36
3.7. İĞNE OYASI ÜRÜN ANALİZİ	40

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR VE YORUM

4.1. BULGULAR VE YORUM.....	46
4.1.1. Bulgular Ve Yorum	46-61

BEŞİNCİ BÖLÜM SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1.SONUÇ VE ÖNERİLER	62
5.1.1.Sonuç	62
5.1.2.Öneriler	65
KAYNAKÇA.....	66
EKLER.....	69
EK 1:ANKET FORMU	70
EK 2: GÖZLEM FORMU	72

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Kumaşın tutuluşu	22
Şekil 2: İğnenin tutuluşu	22
Şekil 3: Zürafanın yapılışı	23
Şekil 4: Zürafanın yapılışı	23
Şekil 5: Zürafanın yapılışı	23
Şekil 6: Zürafanın yapılışı	24
Şekil 7: Zürafanın yapılışı	24
Şekil 8: Kare ilmeğin yapılışı	25
Şekil 9: Kare ilmeğin yapılışı	25
Şekil 10: Kare ilmeğin yapılışı	25
Şekil 11: Üçgen ilmeğin yapılışı	26
Şekil 12: Üçgen ilmeğin yapılışı	27
Şekil 13: Üçgen ilmeğin yapılışı	27
Şekil 14: Üçgen ilmeğin yapılışı	27
Şekil 15: İğne oyasında artırma yapılışı	28
Şekil 16: İğne oyasında artırma yapılışı	28
Şekil 17: Çirtik Yapımı	28
Şekil 18: Çirtik Yapımı	28
Şekil 19: Kirpik yapımı	29
Şekil 20: Fiskil yapımı	29
Şekil 21: Kese yapımı	30
Şekil 22: Kese yapımı	30
Şekil 23: Kese yapımı	31
Şekil 24: Kese yapımı	31
Şekil 25: Kese yapımı	31
Şekil 26: Kese yapımı	31
Şekil 27: Kese yapımı	31
Şekil 28: Zürafanın Yapımı	40
Şekil 29: Kare İlmekli Kök Yapımı	41
Şekil 30: Kare İlmekli Kök Üzerine Fiskil Yapımı	41
Şekil 31: Piko Yapımı	42
Şekil 32: Piko Yapımı Devamı	43
Şekil 33: Piko Yapımı Devamı	43
Şekil 34: Zürafa Üzerine Fiskil Yapımı	44
Şekil 35: Fiskil Üzerine Bıyık Yapımı	45

Şekil 36: Bıyık Yapımının Tamamlanma 46

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 1: İğne.....	36
Fotoğraf 2: Tığ	37
Fotoğraf 3: Mekik	38
Fotoğraf 4: Makas	38
Fotoğraf 5: Firkete.....	39
Fotoğraf 6: İp	39
Fotoğraf 7: Yazma-1	72
Fotoğraf 8: Havlu -1	73
Fotoğraf 9: Yazma-2	74
Fotoğraf 10:Yazma-3	75
Fotoğraf 11:Yazma-4	76
Fotoğraf 12:Yazma-5	77
Fotoğraf 13:Yazma-6	78
Fotoğraf 14:Yazma-7	79
Fotoğraf 15:Yazma-8	80
Fotoğraf 16: Havlu-2.....	81
Fotoğraf 17: Yazma-9	82
Fotoğraf 18: Yazma-10	83
Fotoğraf 19: Yazma-11	84
Fotoğraf 20: Yazma-12	85
Fotoğraf 21: Yazma-13	86
Fotoğraf 22: Yazma-14	87
Fotoğraf 23: Havlu-3.....	88
Fotoğraf 24: Yazma-15	89
Fotoğraf 25: Havlu-4.....	90
Fotoğraf 26: Yazma-16	91
Fotoğraf 27: Yazma-17	92
Fotoğraf 28: Yazma-18	93
Fotoğraf 29: Yazma-19	94
Fotoğraf 30: Yazma-20	95
Fotoğraf 31: Yazma-21	96
Fotoğraf 32: Yazma-22	97

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Ülkemizde el sanatlarının tarihi çok eskilere dayanır. “Dünyanın hiçbir ulusu halk sanatı konusunda Anadolu kadar zengin kaynaklara sahip değildir”(Onuk,1988: 7). Birçok kültürlerin kaynağı olan Anadolu geçmişte zengin el sanatları merkezi olmuştur. Anadolu el sanatlarından olan oyacılık köklü bir geleneğe bağlı olarak sürdürülmüş ve Türk kadınının sanat duygularını aktarmada önde gelen bir araç olmuştur. Kadının üstün zevk ve yaratıcılığını yansıtan eşsiz güzellikteki oylar, yıllarca kadın giyim eşyalarında süsleme olarak kullanılmıştır.

Hammaddesi life dayalı el sanatları; ülkemizde çağlardan beri çok değerli örneklerini vermiş, geniş uygulama alanları bulmuş, sanat eseri değeri taşıyan ürünlerdir. Türk kadın sözle anlatamadığı duygu, düşünce ve isteklerini yarattığı eserlerinde kullandığı motif ve renklerle dile getirmeye çalışmıştır.

Türk oyları “Oya gibi sözü ile de ideal güzelliğe sembol olmuştur”(Özbel, 1967: 6).

Yöresel özellikler taşıyan, el emeği, göz nuru iğne oyları, değişik renk ve motif özellikleri ile süsleme ve süslenme alanlarında kullanılan, iç ve dış pazarlarda aranılan önemli el sanatı ürünlerimizden biri olmuştur.

1.1. Problem Durumu

Sanat, toplum hayatında önemli bir yer teşkil eder. Yaşam tarzlarıyla birlikte kültürlerine, zevklerine, beğeni ve coşkularını ortaya koyar.

İnsanoğlu içindeki duygu, düşünce ve zevki farklı teknik araç ve gereçlerle ortaya koymaya çalışarak bu eserlerini ve diğer insanların beğenisiyle birlikte aynı coşku, beğeni ve saygıyı paylaşmalarını sağlamıştır (KURT,2001,s.1).

Sanat eserlerini meydana gelmesinde en büyük etken ve toplumların içinde var oldukları, geçmişten gelen ve geleceğe özenle taşıdıkları kültürlerdir. İnsanoğlunun yaratılışından bu yana var olan ve süre gelen kültür değerleri bir kuşaktan diğerine geçerek gelenekselleşmiş ve insanı etkisi artına almıştır.

El sanatlarının tarihide çok eskilere dayanır. Küçüklerin büyüklerden öğrenerek günümüze kadar gelen halk sanatlarıdır. Birçok kültürlerin kaynağı olan Anadolu geçmişte zengin el sanatları merkezi olmuştur.

Geniş bir çeşitliliğe sahip olan el sanatları içinde oyaların da ayrı bir yeri ve önemi vardır. Türk kadınının günlük hayatında süslemek ve süslenmek amacıyla yaptığı duygu ve düşüncelerini aktarmak içinde bir iletişim aracı olarak kullandığı oyalar, el sanatları içinde kendine özgü inceliği ve özelliği yansıtmaktadır.

Hızlı üretim teknolojisi ve zevklerin sürekli değişmesine karşın, Anadolu El Sanatları, Türk kadınının el yeteneğinden ve çağdaş sanat anlayışına uygun olarak, soyut varlığını devam ettirmektedir (ONUK,1981,s.7).

Toplumların sanat duyarlılığını en kesin ve açık bir biçimde o toplumun süsleme sanatlarında görmek mümkündür. Türk süsleme sanatının gerek İslamiyet öncesi gerekse İslamiyet sonrası Türklerin hâkimiyet kurduğu pek çok coğrafi bölgelerinde süsleme geleneklerinden etkilenmiş olması doğaldır. Ancak bu etkilenme çok kısa bir zaman diliminde kalmış gerek motif, renk ve kompozisyon yönlerinden gerekse Türklere özgü sadelik yönünden Türk duyuş ve düşüncesinin en önemli ifade aracı haline gelmiştir. Türk süsleme geleneğini ve kültürünü bu sanatın yakın ilişkide bulunduğu diğer kültürlerden kolayca ayırmak mümkündür. Çünkü Türk oyaları uygulandığı alanın

bütünlüğünü bozmadan o eseri ayrı bir ahenk ve güzellik katar. En basit gibi görünen bir oyanın ardında binlerce yıllık bir kültür oluşumunun gelenekleri, görenekleri, efsaneleri ve inançları bulunmasına rağmen, günümüze kadar gelen oylar Türk kültürünün potasında erimiş, yeni bir anlatım ve ifade zenginliği kazandırmıştır (ONUK,2001,s.3).

Konya İli Çeltik İlçesinde yapılan özellikle kadın el sanatlarımızdan olan olayların renk, örge, mesaj, teknik, biçim yönleriyle incelenip unutulmaktan kurtarılması, araştırılması gereken bir sorun olarak ele alınmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Anadolu toprakları üzerinde birçok uygarlıklar yaşanmıştır. Bugünkü kültürümüzde, bu uygarlıklardan etkilenmiştir. Her kültür ürünü bir gereksinimi karşılamak amacıyla yaratılırken insan hayatında belli işlevsel özelliklere sahiptir (KURT, s.4).

Bu çalışmanın genel amacı Konya ili Çeltik ilçesinde yapılan iğne oylarının araç, gereç, renk, teknik, konu özelliklerinin araştırılarak, örneklerin ortaya çıkarılması ve bu örneklerin belgelenmesin bu araştırmanın genel amacını oluşturmaktadır. Bu genel amaçlar doğrultusunda da araştırmada şu sorulara cevap aranacaktır.

a-Konya İli Çeltik ilçesinde iğne oyası yapan bireylerin özellikleri nelerdir?

b-Konya İli Çeltik ilçesi iğne oylarının teknik özellikleri nelerdir?

c-Konya İli Çeltik ilçesi iğne oylarında kullanılan araç ve gereçler nelerdir?

d-Konya İli Çeltik ilçesi iğne oylarının renk, motif, kompozisyon özellikleri nelerdir?

e-Konya İli Çeltik ilçesi iğne oylarının farklı kullanım alanları nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Kültürümüzün bir parçası olan iğne oyları kuşaktan kuşağa, babadan oğla, nineden toruna ve usta çırak ilişkisiyle devamlılığı sağlayarak, çeşitli mesajlar ileterek günümüze kadar geleneksel yollarla gelmiştir.

İnsanlar genellikle asıl işlerinden arta kalan zamanlarda çevrede buldukları ham maddeden yararlanarak zamanları değerlendirmiş, aynı zaman da ek gelir sağlamışlardır.

Duygu ve düşünceleri de yansıtmak amacıyla yapmış oldukları yoğun emek, yaratıcılık gücü isteyen, basit araç ve gereçlerle yapılabilen iğne oyacılığını yapmışlardır.

Bu araştırmada; Konya İli Çeltik ilçesinde yapılmakta olan iğne oylarından günümüze kadar ulaşabilen ve günümüzde yapılan örneklerini tespit etmek, belgelemek, araç, gereç, teknik, desen, motif, kompozisyon açısından özelliklerini belirlemek, bilimsel bir doküman hazırlamak; giderek kaybolan iğne oylarını yeniden gündeme getirmek ve böylece kaybolmasını azda olsa önlemek açısından önemlidir.

Ayrıca bu araştırma; araştırmacının bilimsel araştırmada teknik, bilgi, beceri, tutum ve davranışlarının geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

1.4.Varsayımlar

a-Araştırma için belirlenen yöntem ve teknikler araştırmanın amaçlarına hizmet edecek niteliktedir.

b-Elde edilen veriler geçerli ve güvenilirlerdir.

c-Araştırma kapsamına alınan örnekler araştırmamanın evreni temsil edecek niteliktedir.

d-Araştırma kapsamına alınan yöredeki bireyler alanında uzman kişilerdir.

e-Araştırma; yok olmaya yüz tutan bu sanatı gelecek nesillere aktaracak niteliktedir.

f-Araştırma; diğer araştırmacılara kaynak olabilecek niteliktedir.

g-Araştırma konusunda araştırmacı teknik, bilgi, beceri ve tutum açısından yeterlidir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

a- Araştırma yapılan anket formları ile sınırlıdır.

b- Araştırma Konya İli ve Çeltik İlçesi iğne oyası yapan bireylerin oluşturduğu iğne oyası ürün örnekleri ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Sanat: Bir duygunun, bir tasarımın ya da güzelliğin anlatımında kullanılan yöntemlerin tümü ve bu anlatım sonucu ortaya çıkan üstün yaratıcılıktır (GRAND MASTER GENEL KÜLTÜR ANSİKLOPEDİSİ, 1992, S.1277).

El Sanatları: Kullanılan malzemeye ve işlevselliğine göre adlandırılan türlü el işlerinin ortak adıdır (KURT, s.1).

Gelenek: Bir toplumda eskiden kalmış olmaları nedeniyle saygın tutulup, kuşaktan kuşağa iletilen etkinsel kalıntılar alışkanlıklar, töre ve davranışlardır (AKTAN,1999,s.1).

Oya: İğne, tığ, mekik ve firkete gibi araçlarla ince iplik kullanarak yapılan örgü.

Örgü: Elde basit araçlar kullanarak tek ipliğin üst üste çeşitli şekillerde tutturulması ile yapılan el sanatıdır (MARKALOĞLU,1986,s.4).

İğne Oyası: İğne ile yapılan bir oya türüdür (ONUK,s.4).

İğne Oyası Düğümü: Zürafa yaparken kumaşa batırılan iğnenin üzerinden başlangıç ipliğinin sola doğru atılması, iğnenin alt ucundan gelen ipliğin, iğnenin altından dolanarak sağ tarafa alınmasından sonra iğnenin çekilerek sıkıştırılmasıyla oluşan düğüm (MARKALOĞLU,s.4).

Zürafa: İğne oyasının başlangıcında kumaşla ana örneği birleştiren bölümdür. İğne oyasının temeli zürafadır. Zürafanın tekrarlanmasından, iğne oyası meydana gelir.

Kök: Ana örgenin başlangıç bölümüdür. Ana örge ile kumaşı bağlar.

Bıyık: Ana örgenin boru ve kökünün birleştiği yerde yapılan fiskillerdir.

Boru: Kökle ana örgeyi birleştiren ve boruya benzeyen bölümdür.

Fiskil: Ana örgelerin orta ve kenarlarında, ipliklerin bol bırakılarak yapılmasından meydana getirilir.

İlmek: İğne ile ipliklerin, düğümlenmesi sonunda meydana gelen şekildir. İlmeklerin çoğalmasından iğne oyası meydana gelir.

İki türlü ilmek vardır;

Üçgen ilmek: Üç boyutlu oyalarda üçgen ilmek kullanılır.

Dörtgen ilmek: Geometrik şekillerden esinlenerek yapılan iğne oyalarda kullanılır (ONUK,s.9).

Trabzan: Zürafanı boşluğuna batarak yapılan iğne oyası düğümünün ikinci düğüm üzerinde sıkıştırılması ve bu işlemin sürdürülmesinden oluşan görüntü (MARKALOĞLU,s.5).

Çirtik: Ana örgelerin kenarlarını süsleyen basamak şekli verilen ilmeklerdir (ONUK,s.9).

Piko: İğne oyası düğümünün arasında bolluk bırakılarak sıkıştırılmasında oluşan görüntü.

Zincir: Tığ ile ipliğin ilmeklenerek birbiri içine geçirilmesi sonucunda elde edilen görüntü (MARKALOĞLU,s.5)

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Coğrafi Özellikleri

Şehir Konya ovasının batı kenarında bir düzlük üzerindedir. Konya ilk çağdan beri Anadolu'yu baştanbaşa geçen bir yol üzerinde bulunmaktadır. Bugün de demir yoluyla bir yandan İstanbul ve İzmir'e öte yandan Doğu Anadolu Irak, Suriye'ye bağlanır. Cumhuriyet devrinde yapılmış veya düzeltilmiş karayollarıyla Konya'dan Ankara'ya (260 km) Beyşehir üzerinden göller yöresine, Akdeniz kıyılarına (Antakya) Akşehir, Afyon üzerinden Ege ve Marmara kıyılarına, Aksaray üzerinden Kayseri ve Sivas'a, Karapınar Ereğli üzerinden Adana'ya, Karaman üzerinden Silifke'ye ulaşır. Yağışı kıt bir bölgede, batıdaki volkanik yapılı dağlardan (Takkeli Dağ, Loras Dağı) çıkan suyu bol kaynaklarda şehrin kuruluşunu etkiledi. Şehrin ortasında, ova tabanı üzerinde yükselen basit bir tepe (Alâeddin Tepesi) Konya'nın iç kalesini yapılmasını sağladı (MEYDAN LAROUSSE,1972,s.469).

2.2. Tarihçesi

İ.Ö. 2600'lü yıllara kadar uzanan tarihi boyunca ilk tunç çağını yaşayan kent, sırası ile HititlerinPhryggralılar'ın, Kinmerler'in, Lydialılar'ın, Perslerin, İskender İmparatorluğu'nun ve Bergama Krallığı'nın, ardında da Romalıların yönetiminde kaldı. Roma İmparatorluğu'nun ikiye bölünmesi ile (395) Bizans Devleti'nin payına düştü ve Romalıların " İcanium " adını verdikleri kent, bu dönemde önce " İkonion " ,sonrada " Konieh " adıyla anıldı. İslamlığın yayılışı sırasında Arap orduları Konya'yı Emeviler döneminde iki kez, Abbasiler döneminde de bir kez ellerine geçirmelerine karşı X. yy, başlarına kadar süren bu istilalar geçici oldu ve bu kent Bizanslılar tarafından geri alındı.(908) XI.yy'ın ikinci yarısından sonra Anadolu'ya Türk akınları başladı ve Alparslan'ın Malazgirt zaferinin(1071) ardından Selçuklu

beylerinden KutalmıŖođlu Süleyman Ŗah Konya'yı fetih ederek burasını kurduğu Anadolu Selçuklu Devleti'nin baŖkenti yaptı (BÜYÜK LAROUSSE ,1986,s.6964).

2.3. Kültürel zellikleri

Konya'nın merkezindeki Alaeddin Tepesi'nde Remzi Oğuz Arık'ın yaptığı kazılarda (1941), orta tunç çağdan çanak çömlek parçaları bulunmuŖtur. Kentin 7 km güneyindeki Karahyk de Sedat Alp in yürüttüğü alıŖmalardaysa ilk Tunç ağ, orta Tunç ağ ve Hititler döneminden katmanlar ortaya ıkartılmıŖtır. Konya müzeleri tarihi eserler bakımından zengin olan Konya da eski eserlerin korunması ve teŖhiri amacıyla kurulmuŖ birçok müze vardır. Atatürk evi kültür müzesi 1964 yılında Atatürk ve Kültür Müzesi olarak ziyarete açıldı. Atatürk'ün kullandığı giyim eŖyası, sofra takımları, oyun masası, Atatürk fotoğrafları, Atatürk ile eŖitli bilgiler ve Atatürk pulları serisi teŖhir edilmektedir. Atatürk evinin üst kat salonlarında Konya kültür ve tarihi ile ilgili eserler teŖhir edilmektedir. Konya basımı, kumaŖlar, el iŖleri, Konya ve çevresine ait giyecekler, örme çoraplar, bir gelin odası ile kilit ve anahtar koleksiyonları bulunmaktadır.

Arkeoloji müzesi, İzzet Koyunoğlu müzesi, Karatay ini Eserleri Müzesi, Selçuklu Devri TaŖ ve AhŖap eserler Müzesi ve Mezar Anıtları müzelerinde, Konya ve çevrelerinde derlenen arkeolojik eserler, çiniler, taŖ ve ahŖap eserler, mezar taŖları teŖhir edilmektedir (MEYDAN LAROUSSE, 1972,s.474).

2.4. Çeltik İlçesinin Tarihçesi

Çeltik ilçesinin kuruluŖu 11. ve 12. Yüz yıla kadar uzanmaktadır. İbrahim Hakkı Konyalının "Konya Tarihi" adlı eserine göre **eltik**'in gemiŖi Karaman Eyaletine bağlı Akça Ŗehrine dayanmaktadır. Selçuklular ve

Karamanoğulları dönemine ait tarihi eserleri bulunmaktadır. **Çeltik** Merkez Camii önemli tarihi eserlerinden birisidir.

Çeltik yakınlarındaki İbanın Kuyusu denilen yerde kurulan Akça şehri 1902'de ilçe kimliği kazanmış ancak bataklık ve sivrisinek çokluğu sebebiyle ilçe sıfatıyla önce Hatırlıya verilmiş daha sonra da Cihanbeyli'ye aktarılmıştır. 1958 yılına kadar köy olarak kalan **Çeltik**, bu yıl da bucak, 10 yıl sonra da kasaba statüsü kazanmış, 9 Mayıs 1990 tarih ve 3644 sayılı "130 ilçe Kurulması Hakkında Kanun" ile ilçe olmuştur. İlçemiz iki kasabası yedi köyü bulunan 625 km² yüzölçümlü bir yerleşim birimidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1 YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve çözümlenmesi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada iş analizine dayalı betimsel bir yöntem kullanılacaktır. Bu araştırma metot bakımından betimsel, amaç bakımından değerlendirme ağırlıklıdır.

3.1.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Konya ili çeltik ilçesinde yer alan iğne oyaları ve oya yapan bireyler oluşturacaktır.

Bu araştırmanın örneklemini Konya Çeltik İlçesinde iğne oyası yapan 25 birey ve bu bireylerin yapmış olduğu 32 farklı özellikteki 32 adet iğne oyası örneklem kapsamında yer almıştır.

3.1.3. Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı olarak anket ve bilgi formu kullanılacaktır. Anket formu yörede iğne oyası yapan bireylerin kişisel özelliklerini, oya örücülüğünün soysa-ekonomik katkılarını, teknik ve motif özelliklerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanacaktır. Hazırlanan anket örneklem grubuna uygulanacak, anketin araştırma amacına hizmet edebilme niteliği tespit edilip

ve uzman görüşleri doğrultusunda tekrar gözden geçirilerek araştırma grubuna uygulanacaktır.

Yörede bireylerden derlenen oya örnekleri kaynak kişilerin verdiği bilgiler doğrultusunda bilgi formuna işlenerek oya katalogu meydana getirilecektir. Bilgi formu hazırlanmasında oyaların nitelikleri göz önünde bulundurulacaktır. Oyaların kullanım, malzeme, teknik özellikleri maddeler halinde sıralanacak, her örnek aynı sıra ile incelenecek ve gözlenen özellikler kullanılan bilgi formunda en ince detaylara kadar örneklerin analizi yapılacaktır.

3.1.4. Verilerin Analizi

Araştırmanın amacı doğrultusunda tespit edilebilen oya örneklerinin bilgileri bilgi formuna doldurulacaktır. Anket uygulanarak ve bilgi formlarıyla elde edilen veriler tablolara aktarılacak, araştırma amaçları doğrultusunda belirlenen konu başlıklarına uygun olarak metin içinde verilmiş sayı ve yüzdeleri alınarak yoruma gidilecektir.

3.2. KONYA İLİNİN TANIMI

3.2.1. Konya

İç Anadolu Bölgesi'nde Türkiye'nin toprak bakımından en büyük ili. Batıda Isparta ve Afyon-Kara hisar, kuzeybatıda Eskişehir, kuzeyde Ankara, kuzeydoğuda Tuz Gölü, doğuda Niğde, güneyde Mersin ve Antalya ile çevrilmiştir (BÜYÜK ANSİKLOPEDİ, C.9, s.3242).

3.3. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Geleneksel iğne oyları konusunda bölge bölge derlemeler yapılarak, ortaya konulan bilimsel çalışmalar oldukça azdır. Bu nedenle, bu çalışmada genel konusu ya da içeriğindeki konularla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olduğu tespit edilen kaynaklar aşağıda özetlenmiştir.

MARKALOĞLU, Şehdabe (1986) “Nallıhan İğne Oyları” adlı eserinde motif ve kompozisyonlarının seçildiği kaynaklar hakkında genel bilgiler vermektedir. Nallıhan iğne oylarının geleneksel ve gelir açısından yapımı üzerinde durulmaktadır.

ONUK, Taciser (1981) “İğne Oyları ” adlı eserinde el sanatlarının önemi üzerinde durmuştur. İğne oylarının tanımı, tarihi gelişimi ve teknik özellikleri üzerinde durulmaktadır. Ayrıca iğne oyları çeşitleri ve yöntemleri üzerinde durulmuştur. İğne oyları çeşitleri, adları, renkleri, biçimleri, öyküleri ve işleme teknikleri çizim, yazı ve fotoğraflarla anlatılmaktadır.

GÖKALP, Gönül (1991) “Elazığ İğne Oyları” adlı eserinde Elazığ iğne oylarında kullanılan, renk, konu, motif ve ilettiği mesajlarla diğer bölgelerin iğne oylarından en farklılık göstermektedir. Yapılan iğne oylarından en belirgin özellik renklendirmedi.

YÜKSEL, Semra Göl (1996) “Kırıkkale İğne Oyları Üzerine bir araştırma” adlı eserinde il merkezinde iğne oylarının amacı aile içi ihtiyaçlarını karşılama, çeyiz hazırlama, boş zamanlarını değerlendirmedi. Oyların yapılmasında birçok renklerde toplamaya gidildiği yapılan incelemeler sonunda görülmektedir.

ONUK, Taciser (2001) “Osmanlı’dan Günümüze Oylar” adlı eserinde Osmanlıdan günümüze her bölgenin oya örneklerini içeriyor. Oya çeşitleri fotoğraflarıyla adları, biçim, renk, anlam, işleme tekniği ve mesajları araştırılıp, analiz edilerek 1/1 oranında çizimleriyle anlatılmıştır. Ayrıca oya ile ilgili sözler, maniler ve inançları da içermektedir. BAYKALOĞLU, Nursel

(1986) “Tavşanlı İğne oyaları” adlı eserinde iğne oyaları konusunda teorik bilgiler, ülkemizde bugüne kadar yayınlanan, ulaşabilen kaynaklar taranarak verilmiş, yörenin iğne oyaları tanıtılmış. Gözlem fişleri yapılmış örneklerin analizi yapılmış Tavşanlı ilçesinde karşılaşılan alan terminolojisi tipik motiflerin çizimi ve işlem basamaklarıyla tekniklerin anlatıldığı küçük bir ilustratif sözlük ünitesi tezin arkasına konulmuştur.

3.4. EL SANATLARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

3.4.1. El Sanatlarının Tanımı:

El sanatları; bireyin bilgi ve becerisine dayanan, genellikle doğal ham maddelerin kullanıldığı, el veya basit aletler dışında makine gücüne ihtiyaç duyulmadan yapılan ve toplumun kültürünü gelenek ve göreneklerini, folklorik özelliklerini taşıyan, yapan kişinin zevk ve becerisini yansıtan, gelir sağlayıcı üretime yönelik etkinliklerdir (ÖZDEMİR,YETİM,1997,s.191).

El sanatları; genellikle asıl işlerinden arta kalan zamanlarında çevrelerinde bulunan her türlü ham maddeden yararlanarak zamanlarını değerlendirmek ihtiyaçlarını gidermek, aynı zamanda kısmen ek gelir sağlamak ve duygu, düşüncelerini yansıtmak amacıyla yapmış oldukları yaratıcılık gücü isteyen yoğun emeği olan basit araç gereçlerle yapılabilen her türlü uğraştır (AKPINARLI,1997,s.1).

El sanatları; toplu yaşamları kendisi olan üretim biçimlerinde kaynaklanan kültürel bir olgudur (Sipahi Oğlu,1997,s.109).

El sanatları; bir milletin milli kültürünü simgeleyen ve tanıtan en önemli unsurdur (YAZICI OĞLU,TEZEL,1997,s.1).

El sanatları; insanların gereksinmelerini karşılayacak uğraşlar şeklinde ortaya çıkmış, yaşayış özellikleri ve iklim koşullarına uygun gelişmeler göstererek belli kültürlerin özelliklerini yansıtır (AYTAÇ,1982,s.1).

Geleneksel el sanatları ulusal kültürün en özgün ve en verimli kaynağıdır (EGUVANLI,1997,s.413).

El sanatları kişinin ve ailenin çeşitli ihtiyaçlarını içine alarak günlük işlerin yanında ikinci plandaki işlerden sayılır. Bu işlerde her ne kadar ihtiyaçları karşılamak amacıyla yapılmak ise de işçinin sanat kabiliyetini işlemesi, onu bir zevk ve hüner haline koyar (SÜGERTİN,1995,s.1).

3.4.2. El Sanatlarını Tarihçesi;

İnsanoğlunun var olduğu tarihten günümüze kadar uygarlık el sanatları ile iç içe yaşamıştır ve yaşamaktadır. Genel anlamda düşünülürse insan; yiyecek, barınma, avlanma, eğlenme ve benzeri ihtiyaçlarını karşılarken hep el sanatlarından ve onun ürünlerinden yararlanmıştır. Yine insan geçmişten bugüne her gittiği ve egemenlik kurduğu yere en basitinden en karmaşık ve gösterilisine kadar el sanatlarını ve bu sanatlara ilişkin kültürünü de taşımıştır (ARLI,1986,s.21).

İnsanlık tarihi ile başlayan el sanatlarını en üst düzeyde geliştiren ve günümüze ulaşan ölümsüz eserler veren milletlerden biride hiç şüphesiz Türklerdir (ÖZTÜRK,1997,s.66).

Orta Asya'dan göç ederek 1071 Malazgirt savaşı ile Anadolu'ya ayak basan ve yıllarca kültürlerine sahip çıkan ve yerleşen Türkler, kültür ve medeniyetlerini de beraberlerinde taşımışlar bunların günümüze kadar ulaşmasını sağlamışlardır (PARLAR,1997,s.163).

Tarih boyunca pek çok kültürlerin beşiği sayılan Anadolu bir zamanlar çok çeşitli ve zengin el sanatlarının merkezi olarak büyük üne sahipti. Uzak

doğudan, güney doğudan, Asya içlerinden, Çin'den, Japon'yadan, Hindistan'dan ve Habeşistan'dan gelen büyük ticaret yolları o zaman ki adları ile "ipek yolu ve baharat yolu " hazar denizi ve Basra körfezi kıyılarından Anadolu ya giriyor, oradan Avrupa ya uzanıyordu. Kısaca Asya ve Afrika'nın bütün kervan ve tüccarları önce Anadolu da toplanıyor, sonrada buradan yeni yörelere ve pazarlara dağılıyordu. İşte bu durum Anadolu da kuvvetli ulaştırmacılık ve büyük el sanatı merkezi olmasını sağlamıştır(ARLI,s.21).

Tarihsel kimliğimiz ve varoluş üresinde el sanatlarımız onlara can veren ustaların düşünce ve ruhu ile birleşmiş sözden ziyade varlıklarıyla zenginliklerini kanıtlamıştır.

Anadolu'nun her karış toprağında yöresel özelliklerine bağlı olarak el sanatlarının en güzel örneklerini görmekteyiz. Yaratılmış olan her güzellik, insanlar arasında şiirsel, dilsiz bir anlatım şeklidir. Yaratılmış her eser o bölgenin tarihi, sosyo-kültürel, coğrafi yapımını içerir. Yapıldıkları dönemin estetik güzelliklerini yansıtır (ÖZTÜRK,s.66).

3.4.3. El Sanatlarının Sınıflandırılması

El sanatlarını küçük sanayiden kesin çizgilerle ayırt edebilmek amacıyla etnik kolu kendi içerisinde sektör veya mal bazına ineksizin 4 gruba ayrılmıştır.

3.4.4. Hammaddelerine Göre El Sanatlarının Sınıflandırılması

El sanatı türlerinin sınıflandırılmasında, ortak özelliklerin en belirginini ürünün aslını oluşturan hammaddedir. Hammaddelerine göre el sanatlarını sınıflandıracak olursak;

- a.Hammaddesi hayvansal, bitkisel, kimyasal lif olan el sanatları
- b.Hammaddesi ağaç olan el sanatları
- c.Hammaddesi toprak olan el sanatları
- d.Hammaddesi taş olan el sanatları
- e.Hammaddesi maden olan el sanatları
- f.Hammaddesi cam olan el sanatları
- g. Hammaddesi deri ve hayvansal atık olan el sanatları
- h.Hammaddesi kabuk, saz, ince dal olan el sanatları

(ARLI,1984,s.75.).

3.4.5. El Sanatlarının Özellikleri

- a. Geleceğe dayanan bir karakter taşır.
- b. Milli sanat zevkini temsil eder.
- c. Yaratıcılık fikrini geliştirir.
- d. Aile içinde belli sanat ve zevk terbiyesini temin eder.
- e. Topluluk hayatında ve düşüncede büyük bir değer taşır.
- f. Aile masraflarında tutumluluğu sağlar.
- g. Ruhi hayatın aynasıdır(ÖZBEL,1985,s.4).

3.4.6. El Sanatlarının Ülke Ekonomisindeki Yeri

Ülkemiz gelişmekte olan ülkelerin genel özellikleri yansıtmaktadır. Bu özellikler çerçevesinde el sanatlarının ülke ekonomisindeki yerini şöyle sıralamak mümkündür.

a-Bireye gelir sağlar

b-Hammadde kaynaklarının değerlendirilmesi

c-Turizm geliri

d-İç tüketimin karşılanması

e-Milli gelirin artması (ÖZDEMİR,s.192).

3.5. OYACILIK HAKKINDA GENEL BİLGİLER

3.5.1.Oya'nın Tanımı

Oya: Süslemek, süslenmek amacıyla ve taşıdıkları mesajlarla bir iletişim aracı olarak kullanılan iğne, mekik, tığ, firkete gibi aletlerle yapılan bir Türk el sanatıdır (TÜRK EL SANATLARI,1993,s.143).

Oya: İğne, tığ, mekik ve firkete gibi araçlarla ince iplik kullanarak yapılan örgü (MARKALOğLU,s.4).

Oya: Süslemek, süslenmek amacıyla yapılan ve tekniği örgü olan bir el sanatıdır (ONUK,s.9).

3.5.2. Oyacılığın Tarihsel Gelişimi

Geleneksel kültürümüzün ve el sanatlarımızın en önemli örneklerinden birisi oyalardır. Oya; çiçekle örgü sanatının birleşmesinden doğmuş,

süslemek, süslenmek amacıyla yapılan ve ayrıca taşıdıkları mesajlarla bir iletişim aracı olarak da kullanılan ve tekniği örgü olan bir dantel türüdür. Örucülük sanatının ilk kez nerede, nasıl ve kimler tarafından başlatıldığı kesin olarak bilinmemektedir. Ancak, insanlar örtünme ihtiyacını hissettiği zamanla başladığı zevk, beceri ve yaratıcılık yeteneklerinin artmasıyla gelişme gösterdiği düşünülebilir. “Değişik tarihi belgeler ve mesleki kaynaklar M.Ö. 3-5 bin yıllarını başlangıç tarihi ve Orta Asya, Çin, Mısır’da yaşamış toplumları da ilk örneği uygulayan insanlar” olarak belirtmektedir (ONUK,s.3-4).

Oyacılığın tarihi, Anadolu’da çok eskilere dayanır. Bazı kayıtlara göre 12. yy da Anadolu’dan Yunanistan’a oradan da Avrupa’ya geçtiği söylenmektedir. Oya sözcüğünün yabancı dillerde karşılığının bulunmaması da bu sanatın Türklere özgü bir el sanatı olduğunu göstermektedir. Bu sanat Avrupa’da 16.yy da ortaya çıkmıştır (ÖZLEM,2000,s.2).

3.5.3.Oyacılığın Sınıflandırılması

3.5.3.1.Kullanılan Araca Göre

Tığ oyaları

İğne oyaları

Mekik oyaları

Firkete oyaları

Mil oyaları

3.5.3.2.Kullanılan Gerece Göre

Boncuk oyaları

Pul oyaları

Koza oyaları

İplik oyaları

Mum oyaları

Bez (kumaş) oyaları

Kâğıt oyaları

3.5.3.3.Kullanılan Tekniğe Göre

Dokuma tekniği ile yapılan oylar

Mekik tekniği ile yapılan oylar

Tığ (kroşe) teknikleri ile yapılan oylar

Firkete teknikleriyle yapılan oylar

İğne teknikleri ile yapılan oylar

3.5.3.4.Kullanılan Yere Göre

Yemeni oyaları

Taç oyaları

Yatak takımı oyaları

Mendil oyaları

Kese oyaları

Mevlit örtüsü oyaları

3.5.3.5.Kompozisyon Şekillerine Göre

Ana motif tekrarı
Ana-ara motif tekrarı
Aralıksız (sıra) tekrarı
Motiflerden oluşan dokular

3.5.3.6 Kullanılan Bezeme Türlerine Göre

Geometrik bezeme
Bitkisel bezeme
Soyut (sembolik) bezeme
Figürlü bezeme
Nesneli bezeme (ONUK,s. 14-15).

3.6. İĞNE OYACILIĞI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

3.6.1. İğne Oyasının Tanımı

İğne oyası; süslemek, süslenmek ihtiyacıyla iğne ile yapılan ve tekniği örgü olan bir el sanatıdır (ONUK,s.16).

İğne oyası, iğne ile yapılan bir oya türüdür (ONUK,s.9).

İğne oyası, gereci genellikle ipek olan, dikiş iğnesi yardımı ile ipliklerin üst üste düğümlenmesiyle iki veya üç boyutlu örülen bir oya türüdür (MARKALOĞLU,s.4).

İğne oyası, iğne aracılığı ile ipliğin ilmek atılarak düğümlenmesi tekniği ile yapılan ince bir örgü türüdür (NURHAN,s.4).

3.6.2. İğne Oyasının Tarihçesi

1905'te Menfiz kazılarında bulunan örneklerden milattan 2000 yıl önce bile insanların örgü tekniği bildikleri belirlenmiştir. Diğer bazı kayırlarda iğne ile yapılan örgüler 7. yüzyılda Anadolu'dan Balkanlar'a oradan İtalya yolu ile Avrupa'ya yayılmıştır.

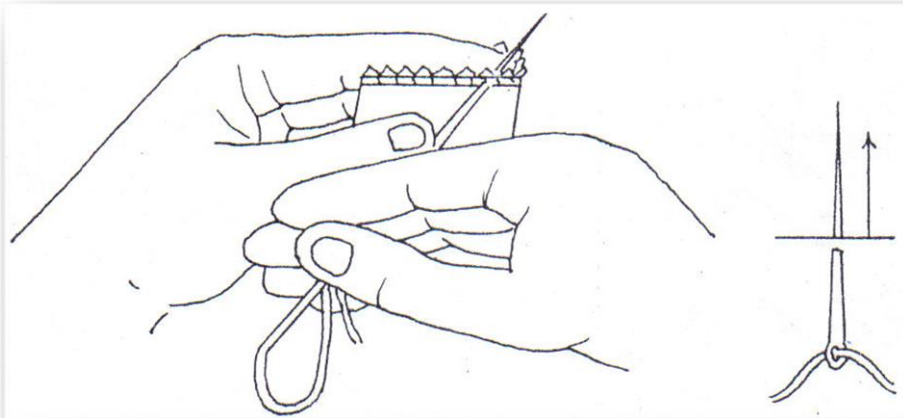
İğne oyaları, tarihi incelemelerden anlaşıldığına göre Türk kavimlerinde ki Türk kadın ve kızlarının yapma çiçekle örgü sanatını birleştirmelerinden doğmuştur. Dünya dillerinde oya kelimesinin olmayışından da oyanın Türklere özgü bir sanat olduğu anlaşılmaktadır. Oyacılık, renk uyumu ve teknikteki en üstün örneklerini 16. ve 17. yy. vermiştir (MARKALOĞLU,s.9-10).

3.6.3. İğne Oyası Yapım Teknikleri

3.6.3.1. İğnenin ve Kumaşın Tutuluşu:

İğne, sağ elin orta parmakla işaret parmağı arasında tutulur. Başparmak iğnenin arkasından destekler(BAYRAM,1992,s16).

Oya yapılacak kumaş kenarı, sol elin işaret ve başparmağı arasına alınarak oya yapana doğru kıvrılır (ERONÇ,1984,s.12).



Şekil 1: Kumaşın tutuluşu

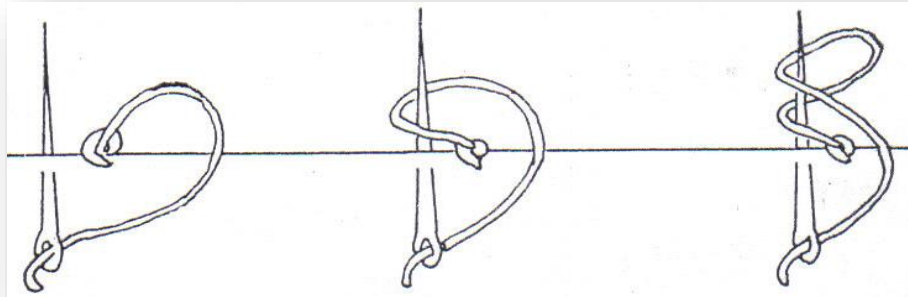
Şekil 2: İğnenin tutuluşu

3.6.3.2.Oya İpinin Kumaşa Tutturulması:

İplik zürafa yapılacak kumaşın kenarına kıvrırma yerinin sağından tutturulur. Ancak düğüm yapılmaz. İpliğin ucu kumaşın bükümünde kaybedilir. İğne kumaş üzerine dikine kesecek şekilde batırılır.(Şekil 2)

3.6.3.3.Zürafanın Yapılışı:

İğne, ipliğin 1,5-2mm. Solundan, aşağıdan yukarıya doğru batırılır. (Şekil 3). İğneye takılı iplik, iğnenin ucundan sağdan sola doğru bir (Şekil 4) veya iki defa sarılır.(Şekil 5) İplik bir defa sarılırsa tek dolamalı, iki defa sarılırsa çift dolamalı zürafa denilir. Usta oyacılar çift dolamayı tercih ederler. Çift dolamayla yapılan zürafa sert düşer ve düzgün kareler oluşur (BAYRAM,1992.s.16-17-18).

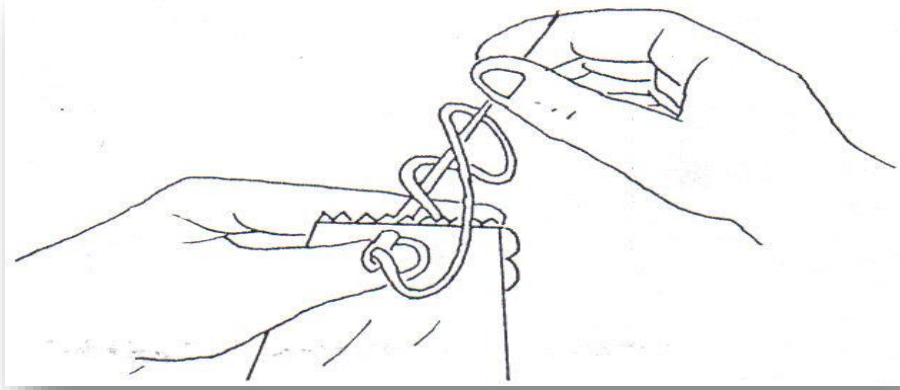


Şekil 3: Zürafanın yapılışı

Şekil 4:Zürafanın yapılışı

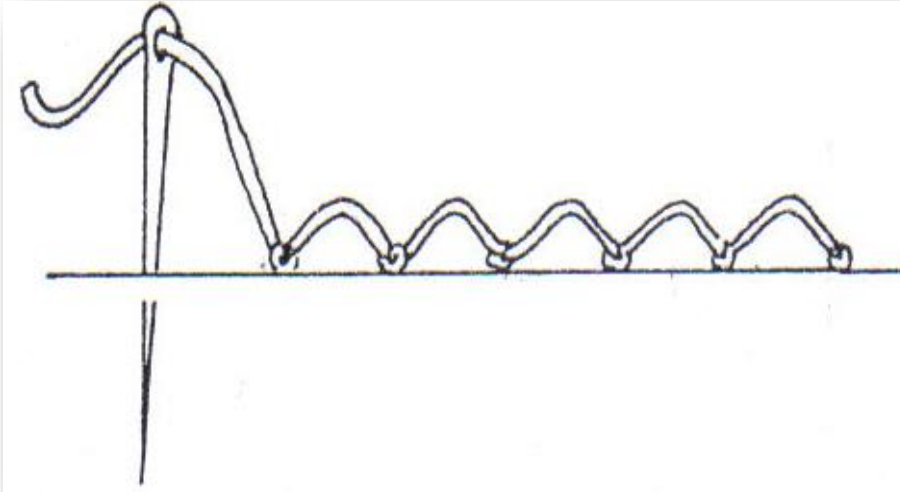
Şekil 5: Zürafanın yapılışı

İğne batırıldığı yerden çekilirken, iplik yere paralel bir şekilde yukarıya doğru kaldırılarak düğüm yapılır. Bu arada iplik sağa ve sola doğru hareket ettirilir. Bu işlem dolanan ipliklerin düğümlenmesini sağlar. Sol elin baş parmağı, zürafanın yapımına ve zürafanın deliğinin aynı olmasına yardımcı olur.



Şekil 6: Zürafanın yapılışı

İğne, yapılan ilmeğin solundan 1,5-2 mm. aralıklarla batırılarak, aynı işlemler istenilen uzunluk elde edilinceye kadar tekrar edilir.(Şekil 7)

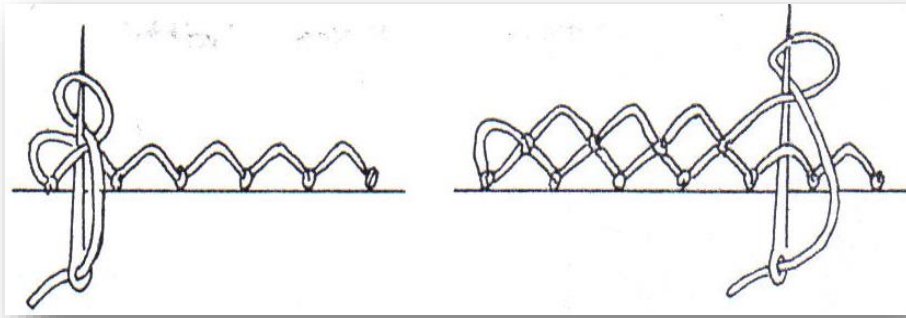


Şekil 7: Zürafanın yapılışı

3.6.3.4. Kare İlmeğin Yapılışı:

Kare ilmek, düz yapılan oya işlemlerinde ve geometrik desenli oyalarda kullanılır. Dantel görünümüdür. Genellikle yaka-kol kapağı ve çeşitli süsleme bordürleri yapılır.

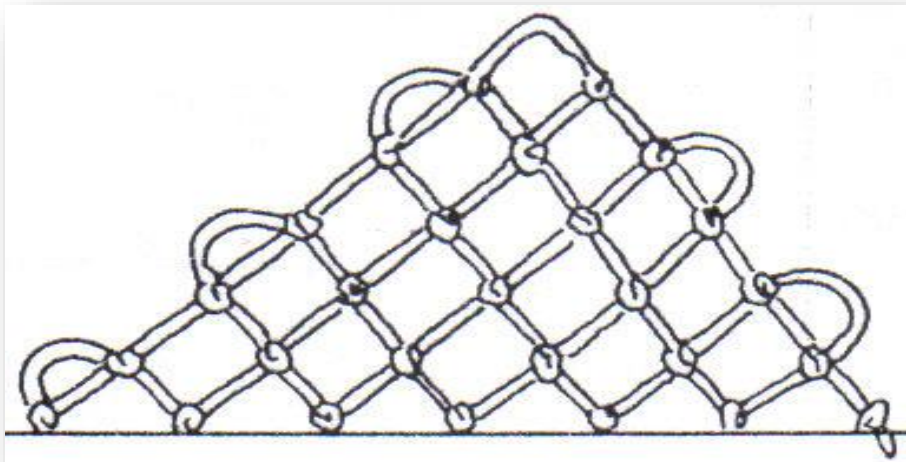
Kumaş kıyısı üzerine yapılacak oyanın özelliğine göre 5-7-9 adet sağdan sola doğru zürafa işlenir. (Şekil 7) En soldaki zürafa yapıldıktan sonra geriye dönerek, son zürafanın ortasına batırarak ilmek yapılır. Birinci sıradaki ilmeklerin ortasına batırılarak zürafalar üst üste tekrarlanır (ERONÇ,1984,s.127). (Şekil 9)



Şekil 8:Kare ilmeğin yapılışı

Şekil 9: Kare ilmeğin yapılışı

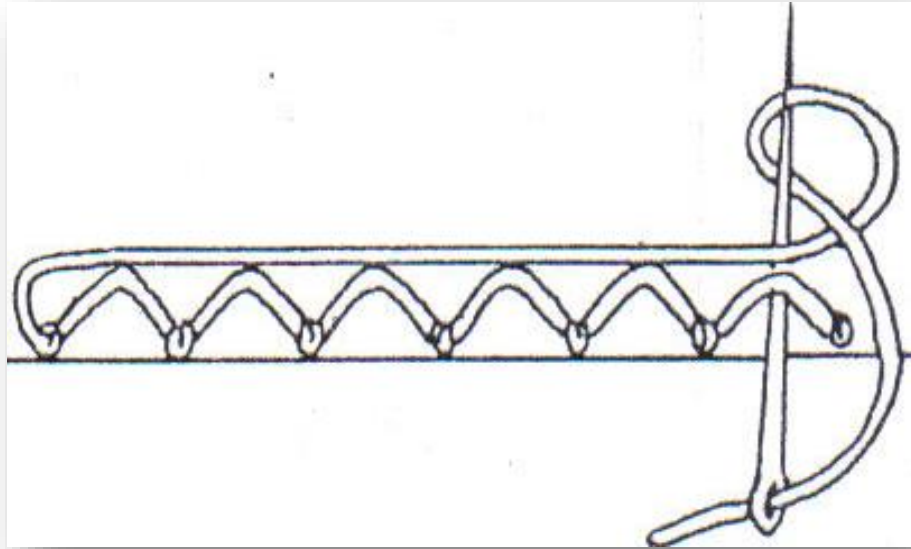
Üste tek ilmek kalıncaya kadar zürafa işlemeye devam edilir. (Şekil 10). Bu işlemde kare ilmekli kök yapılmış olur.



Şekil 10: Kare ilmeğin yapılışı

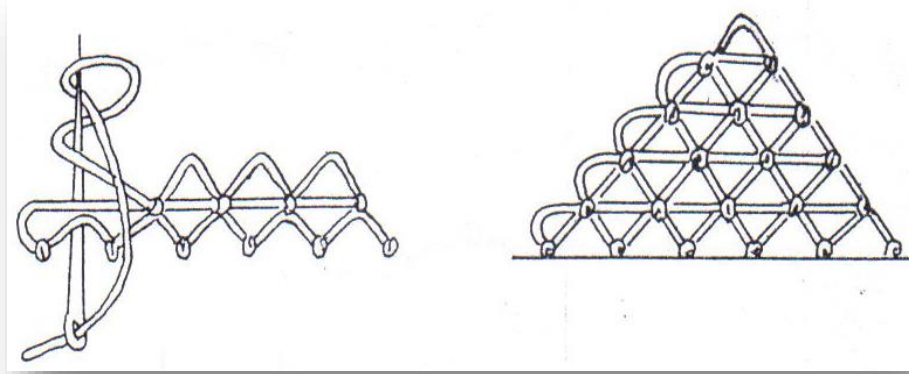
3.6.3.5.Üçgen İlmeğin Yapılışı:

Üçgen ilmek; üç boyutlu oya işlemlerinde kullanılır. Tülbent kenarlarına uygulanacak çiçek veya meyve desenleri üçgen ilmeklerle işlenir. Önce kare ilmekli kök yapımında olduğu gibi, sağdan sola doğru istenilen sayıda zürafa yapılır. En soldaki zürafa yapıldıktan sonra iplik, önceki zürafanın üstünden geçirilerek ilk başlanan kısma geriş dönülür ve en soldaki ilk ilmeğe batırılır.(Şekil 11)



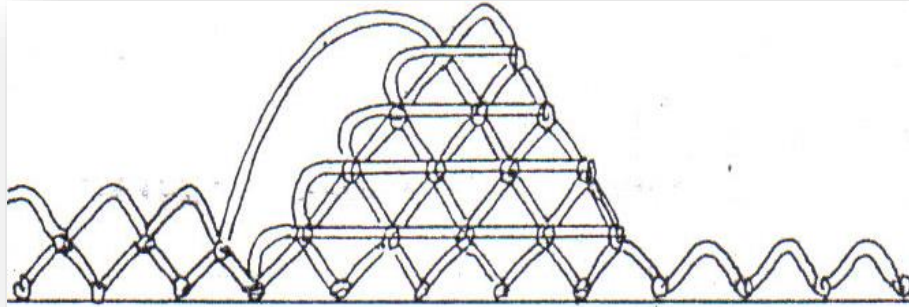
Şekil 11: Üçgen ilmeğin yapılışı

Atılan ilmek araya alınarak, ikinci sıra sola doğru işlenir.(şekil 12). Sona gelindiğinde tekrar iplik önceki zürafanın üstünden geçirilerek ikinci sıranın başına gelir.(Şekil 13)



Şekil 12: Üçgen ilmeğin yapılışı Şekil 13: Üçgen ilmeğin yapılışı

İşlemlere üst üste tekrarlanarak tepede tek bir ilmek kalıncaya kadar devam edilir. Üçgenin sol kenarında çirtik yaparak veya düz atlayarak iplik, alttaki son ilmeğe batırılır (ERONÇ, 1984, s.128). (Şekil 14)

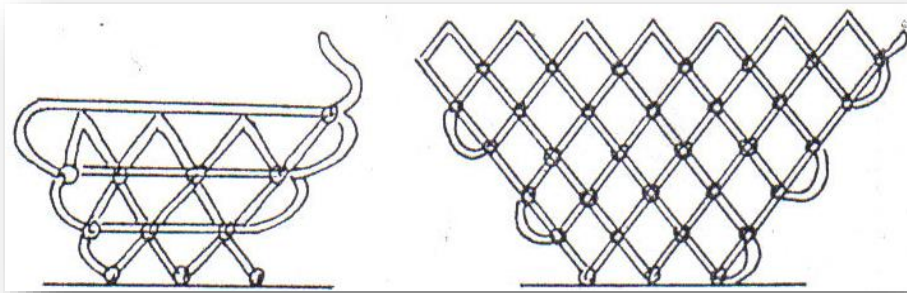


Şekil 14: Üçgen ilmeğin yapılışı

3.6.3.6.İğne Oyasında Artırma Yapılışı:

Sağdan sola doğru istenilen uzunlukta zürafa yapıldıktan sonra başa dönülünce ilk ilmek üzerine fazladan bir ilmek daha yapılır. Fazladan yapılan

bir ilmek sonrada tekrar edilir. Üst sıralara geçilince fazladan yapılan ilmeklerin ortalarından da ilmek alınarak aynı şekilde artırma yapılır ve böylece istenilen sayıya kadar artırma işlemi devam edilir. Aynı yöntemle hem üçgen, hem de kare ilmekle artırma yapmak mümkündür(BAYRAM,1992,s.23).(Şekil 15-16)

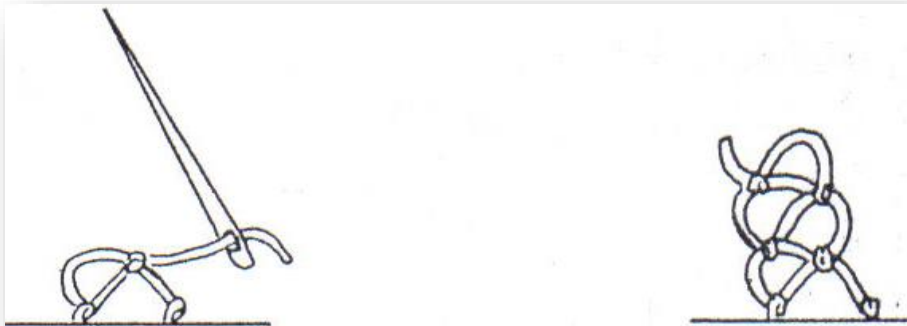


Şekil15: İğne oyasında artırma yapılışı

Şekil 16:İğne oyasında artırma yapılışı

3.6.3.7.Çirtik Yapımı:

Bir ilmek atılır. Geri dönülüp tek ilmek üzerine bir ilmek daha atılır. Batırılan ilmekle ikisi iğne arasına alınıp, üzerine bir ilmek daha atılır. Tekrar geri dönülür. İlmeğin biri boşta bırakılır. Bir ilmek daha atılır(BAYRAM,1994,s.24). (Şekil 17-18)

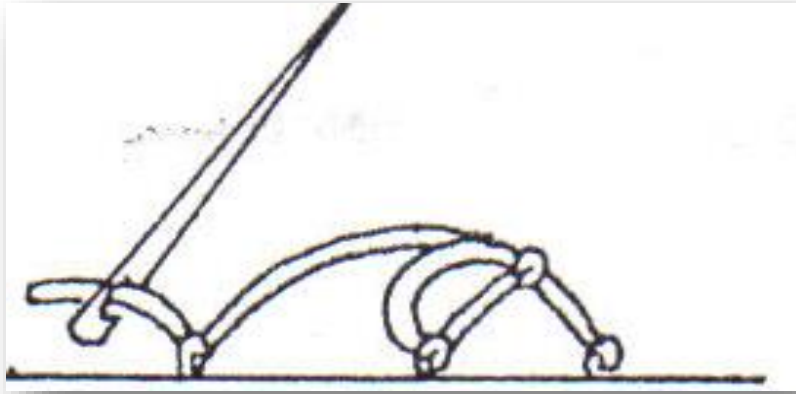


Şekil 17: Çirtik Yapımı

Şekil 18:Çirtik Yapımı

3.6.3.8.Kirpik Yapımı:

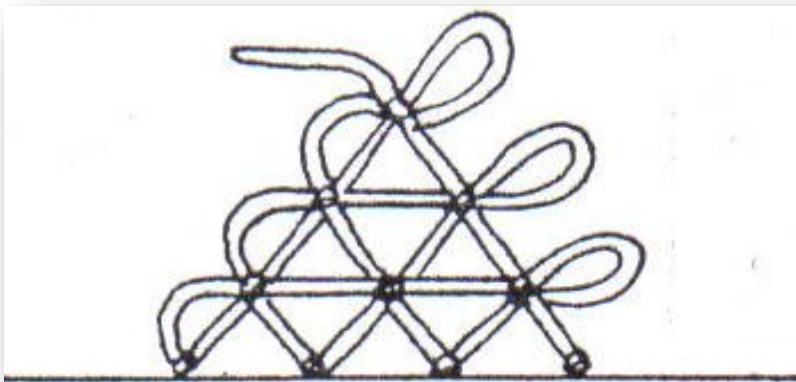
Bir ilmek yapılır. Tek ilmek üzerine geri dönülür. Bir ilmek daha atılır. (Şekil 17) Düğüm yapılıncı iplik dibe indirilir. İşleme devam edilir(ERONÇ,1984,S.129) .(Şekil19)



Şekil19: Kirpik yapımı

3.6.3.9.Fiskil Yapımı:

Eksiltme yapılırken battığımız yere bir ilmek daha yapılır. İşleme devam edilir. Tekrar başa döndüğünde artırılan ilmeğe batırılmaz, boşta bırakılır. Genellikle süs olarak kullanılır. Yapılan yerin bir yanında küçük dilimler meydana gelir(BAYRAM,1992,s.26) .(Şekil 20)

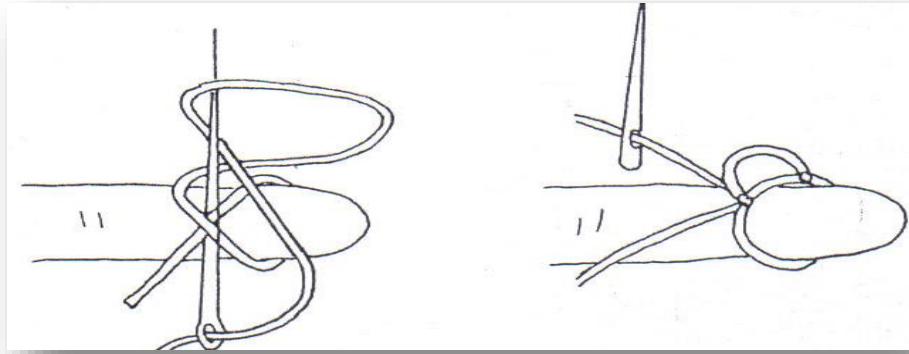


Şekil20:Fiskil yapımı

3.6.3.10. Kese Yapımı:

Kese genellikle ana gövde ile ta yaprakların birleşmesini sağlayan boru biçiminde kare ilmeklerle döndürülerek kafes şeklinde örülen kısımdır.

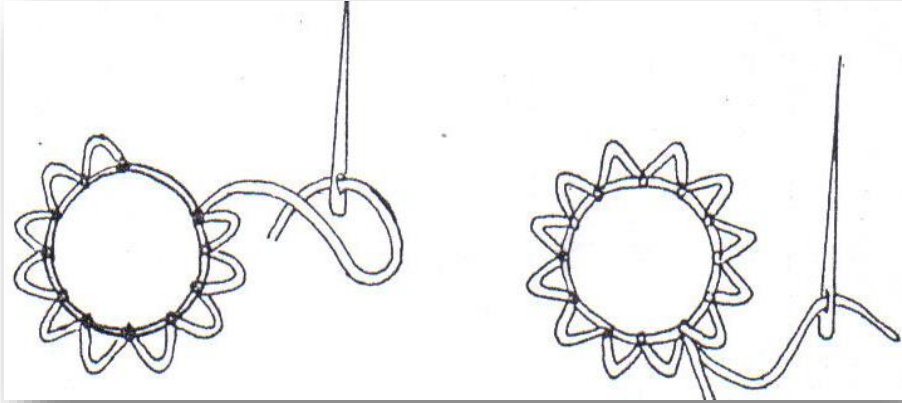
İplik sol elin işaret parmağına dolandır. İplik parmak üzerindeyken başlangıç ipliği ile iğnedeki iplik kesiştirilir. Kesişen yerden bir ilmek atılır. Başlangıç ipliği ile parmağa dolanan iplik birleştirilerek çift iplik üzerine bir ilmek daha yapılır.(Şekil 21-22)



Şekil 21: Kese yapımı

Şekil 22: Kese yapımı

İplik parmaktan çıkarılır. Daire şeklindeki ip üzerinde sağdan sola doğru on ilmek oluncaya kadar işleme devam edilir. On ilmeğin sonunda başlangıç ilmeği ile birleştirilir. Serbest kalan iplik çekilerek daire iyice küçültülür.(Şekil 23-24)

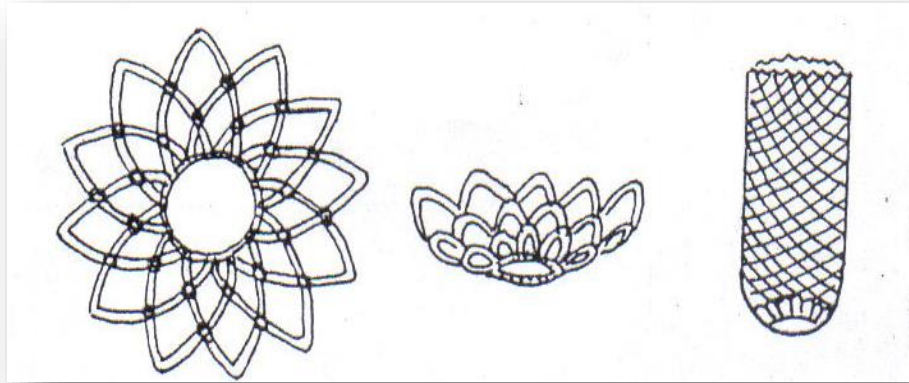


Şekil 23:Kese yapımı

Şekil 24: Kese yapımı

Atılan bu on ilmek üzerine döndüre döndüre sağdan sola doğru iki veya üç sıra kare ilmeklerle file gibi örülür. Bu arada artıma ve eksiltme yapılmaz.

Ortası hafifçe çukurlaştırılır. Daha sonra kare ilmekler yukarıya doğru eşit büyüklükte döndüre döndüre boru biçimine getirilir^(BAYRAM,1992,s.28-29-30).(Şekil 25-26-27)



Şekil25: Kese yapımı

Şekil 26: Kese yapımı

Şekil 27: Kese yapımı

3.6.4. İğne Oyacılığında Seçilen Konular, Oyaların Dili, İğne Oyasının Süslendiği Yerler, Kullanılan Renkler

3.6.4.İğne Oyacılığında Seçilen Konular

Mani motifleri; bitkiler, anlam yüklü oylar. İnsan ve hayvan biçimlerinden yararlanılarak yapılan oylar, nesneden yararlanılarak yapılan oylar, belli bir yer ya da yapan kişinin adını taşıyan oylardır(BAYKASOĞLU,1986,s.12).

İğne oylarında, başta çiçek, böcek, geometrik biçimler ve işlenmeye uygun başka şeylerinde konu edildiği, bunlardan özellikle çiçeklerin gerçekçi bir biçimde öteki konuların ise özgün ve özgür bir anlatımla gerçekleştirildiği görülmüştür. Ayrıca güncel olayları düşüncelerini yansıtmıştır.”Elti eltiye küstü”,”sarhoşbacağı”,”efebıyığı”,”aşık kırpığı”, gibi isimleri vermişlerdir (ONUK,s.13).

3.6.5.Oyaların Dili

İğne oyası yapan kişiler oylarını yaparken ümidi, sevgiyi, acıyı, yaşadığı veya yaşayamadığı, duygularını soyut ve somut şekillerde biçimlendirmişlerdir.

Kız çeyizine konulan oyların çok çeşitli ve detaylı olması gerekir. Düğünlerde kız ve oğlan tarafı karşılıklı olarak bohça gönderirler. Kayınvalideye gidecek bohçaya; sarmaş dolaş olsunlar diye “sarmaşık” ve “yıldız” oya gönderilir. Kayınvalideden geline gönderilen bohçada ise “ağız tadı ” adına “üzüm oya” yer alır. “Biber oya” gelini yakmasın, “kızılıcak” birbirine eksi görünmesinler, “kenevir” gelin güçlüklerle karşılaşmasın, “çilek” çileli günler yaşamasın düşüncesiyle bohçada yer almazlar. Akrabalar içinde elti ve teyzeye muhabbetin simgesi olan “gül” ile mutluluk ifade eden “papatya” gönderilir. Büyük anne ve büyük babaya güzel kokusu nedeniyle “karanfil” oya, bekar görümce varsa “menekşe” oylarının yer aldığı yazmalar verilir (ÖZCAN,1997,s.6).

Sevdiğine sarı bir çevre gönderen aşkıdır, sararıp solmaktadır. Hele bir de selvi motifleri ile bezeli ise hasretinden ölmeyi düşünmektedir. Yeşil renk arzulu oluşu mavi ve çiçek bezemeli örtüler ise ümitli olduğunu anlatır. Beyaz sağlık, temizlik ve iyiliği, pembe; saflık ve dürüstlüğü belirtir. Gelinlerin başına bağladığı örtülerdeki oyalarda özel bir anlamı vardır. Kırmızı güllü oya hamile olduğunu, kahverengi oya üzüntülü olduğunu ve şanssızlığını, kırmızıbiber oyası ise kavgalı olduğunu belirtir.

Yeşilin çeşitli nüansları ile işlenen bir oya gelinin yeni evinden ve eşinden memnun olduğunu, sarı ise mutsuz halsiz ve bezgin olduğunu belirtir.

Çift yapraklı çiçek motifli oyalarda iki yaprağın aynı renk olması, gelinin kocasıyla iyi anlaşacağını, ayrı renklerde olması anlaşamadığını belirtir.

İğne oyası motifleri konularının da, renkler kadar hatta daha fazla anlamı ve mesajları vardır. “çekirdekleri” oyası kaynanaya, bana diken gibi bakma mesajını taşır. “ısrırgan otu” ve “biber” oyaları da kaynanaya karşı öfkeyi yansıtır. “ kedi tırnağı” oyası da hırçınlık ve kızgınlığı belirten bir başka oyadır. “gül” oya kadının çocuğunun olacağını belirtir. “kiraz” gelinin hamile olduğunu belirten oyalardandır. Doğacak çocuğun kiraz dudaklı, kiraz yanaklı yani çocuğun sağlıklı olmasını istediğini belirtir (ÖZLEM,s.17-18).

Ayrıca kelime ve cümleyi ifade eden oyalarda başlıkları altında kümelenebilecek bu konular plastik değerlerinin yanı sıra çözemediğimiz anlam yükleriyle ilgi çekmektedir. “yandım varamadım”, “hanım sıkıldı bey sokuldu”, “engelçayırıları”, “meclis kuruldu” , “elti eltiye küstü” gibi örnekler hikâyeci esprituèel yaklaşımla enteresan mesajlar anlatmaktadır.

Bunların yanında yaratıcısının ismini alan oyalarda bulunmaktadır. “Sütçü Emine’nin karanfili”, “Şeker Hoca Fatma’nın gülü” , “ Şehver Hanımın kakülü” buna örnektir (GÖKALP,1991,s.23).

Torosların dağ köylerinde yeşilin çeşitli nüansları ile işlenen bir oya gelinin yeni evinde ve eşinden memnun, sarı ile işlenen oyalı yazmayı başına örten gelinin ise aksine mutsuz ve bezgin olduğu anlaşılır (ONUK,s.10).

3.6.6.İğne Oyasının Süslendiği Yerler

Giyim eşyalarında; elbise süslemelerinde, mendil, başörtüsü kenarlarında, saç süslemelerinde, kolye olarak kullanılır.

Ev dekorasyonunda çeşitli örtü kenarlarında, vazo çiçeği olarak çeşitli düzenlemelerle saksı ve diğer ev eşyalarında iğne oyası tekniği ile çeşitli büyüklükte ve kompozisyonlarda örtülerde (yuvarlak, kare, dikdörtgen, çokgen. Çeşitli forumda üretilen motiflerin birleştirilmesi ile de elde edilir.) Örtünün tümü veya kumaş katılarak motifler halinde örülebilir çeşitli eşyaların saklanması için kullanılan keseler eski yıllarda iğne oyası tekniği ile yapılmıştır. Ya kesenin tümü iğne oyası ile örülmüş veya kumaştan hazırlanan keseler iğne oyası ile süslenmiştir. Günümüzde ise dekoratif amaçla kullanılmaktadır(MARKALOĞLO,s.12-13).

3.6.7.İğne Oyasında Kullanılan Renkler

Oyalardaki renk kullanımı, renklerin bağlı olduğu kurallara ve kişinin duygularına bağlıdır. Renk, her zaman insanları etkilemiş estetik beğeni ve rahatlık uyumları vermiştir. Özellikle oyalarda çok etkili bir öğedir. Çünkü oyalarda renk, sade şekillendirmek için değil estetik kazandırmak ve mesaj iletmek amacıyla da kullanılır. Örneğin sarı; bezginliği, kırmızı; canlılığı, aşkı, sevgiyi, mavi; rahatlığı, mutluluğu, kötülükten korunmayı, yeşil, istek, ümit ve benzeri gibi duygular canlandırır. Kişi anlatmak istediği duygularını renklerle ifade eder.

Bir oya üzerinde renkleri kullanılırken doğayı sıcak – soğuk; açık – koyu vb. unsurlarla yorumlamak da önem taşımaktadır. Oyalarda

renkler, kullanılacak yere göre de önemlidir. Yemeni kenarında kullanılırsa yemenideki baskı renkleri ile uyum sağlanır. Düz renkte yapılan oyalardan daha karmaşık renklere doğru gidilir. Pul, kâğıt vb. materyallerle yapılan oyalarda onları ön plana çıkaracak renkler seçilir. Oyalarda motiflerin bir araya getirilmesiyle oluşan kompozisyonlarda önemlidir (ONUK,s.13).

Konya İli Çeltik İlçesi iğne oyalarında esas renk ve yardımcı renk olmak üzere iki tür renk kullanılmıştır. Oyanın uygulandığı kumaşın rengi, oyanın esas rengini oluşturmaktadır.

Oyaları yaparken kumaşın renginden oyaya geçiş sağlamakta net ve canlı renkler yerine, yumuşak geçişli, pastel renklerle, renk tonlarının egemenliği fark edilmektedir. Örneğin beyaz yerine krem beyaz, sarı, beyaz, pembe yerine seker pembe, tozpembe, yeşil yerine sabun yeşil, çağla yeşil, fıstık yeşil, haki yeşil, limon küfü veya duman rengi, hardal rengi, tarçın rengi gibi renk karışımları görülmektedir.

Oyalarda genellikle ana renkler ve üzerine kullanılan yardımcı renklerin oluşturduğu renk kontrastları dikkat çekmektedir. Ana renklerin büyük çoğunluğu yazmadaki zemin rengiyle aynı ya da bir, iki açık tonlarını kullanmışlardır.

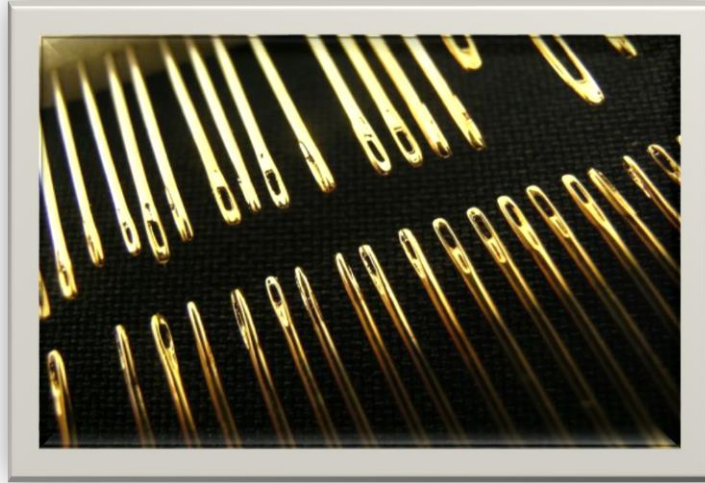
Konya İli Çeltik İlçesi iğne oyalarında kırmızı, sarı, yeşil, krem, pembe, kahverengi,hardal sarısı, mavi,beyaz rengin hakimiyeti izlenmektedir

3.6.8. İğne Oyasında Kullanılan Araçlar- Gereçler

Araçlar

İğne: İğnelerin yapılış ve kullanılış tarihi ilk insanlarla başlar. İlk iğneler şekilsiz olup tahta, balık kılçığı veya hayvan boynuzlarından yapılmıştır. Zamanla şekillerinde incelmeye görülmüş üzerleri kaygan ve çeşitli ihtiyaçlara uygun iğneler yapılmıştır.

Günümüzde kullandığımız iğnelerin çoğu çelikten yapılmış ve üzeri cilalıdır. İğneler baş, gövde ve uç kısımlarından oluşmuştur. İğneler numaralıdır. 1 numara kalın, 13 numara ise en incedir. İğneler yapılacak işe, kumaşa, ipliğe göre seçilirler. Çeşitli olarak dikiş, boncuk, nakış, tel kırma, kanaviçe, makine, şerit, çuvaldız, toplu iğne, çengelli iğne, gözleme iğneleri v.b.'dir. Oyalarda dikiş iğnesi kullanılmaktadır. (Bkz, fotoğraf 1)



Fotoğraf 1: İğne

Tığ: bir ucu çengelli diğer ucu düz 15-20 cm uzunluğunda çelik alüminyum kaplama, plastik, şimşir ve fildişinden yapılan örgü aracıdır. Tığlar

aplarına göre seri halinde numaralandırılırlar. "Küçük numaralar kalın, büyük numaralar ince tığların karşıtıdır. " (Bkz, fotograf 2).



Fotoğraf 2: Tığ

Mekik: İki düz yüzeyin orta noktalarından birbiriyle birleştirilmesinden meydana gelir. Orta kısmı kalın olup her iki tarafa doğru incelir. Yani oval şekildedir ve uçları sivridir. İki parçanın birleşmesinden oluşan ağız kısmı çok az açıktır. Bu açıklık fazla olursa mekik içine sarılan iplik dışarı çıkar, bunun için açıklık iyi ayarlanmalıdır. Orta noktasındaki 0.5cm'lik bir birleşme parçasının ortasında ipliğin geçtiği bir delik vardır. Buradan takılan iplik bağlanarak mekiğe tutturulur. Son iplik mekik doluncaya kadar sarılır.

Mekik; mika, kemik, fildişi, tahta ve plastikten yapılmış 2 cm eninde 4.5 cm boyundadır (ONUK,s.8-9-11).(Bkz, fotoğraf 3).



Fotoğraf 3: Mekik

Makas: kesme işleminde kullanılan, bir ucunda bilenmiş keski; diğer ucunda parmağın girebileceği iki parçasının birbirine çivi ile tutturulmasıyla oluşan araçtır (BARIŞTA,1997,s.147). (Bkz, fotoğraf 4).



Fotoğraf4: Makas

Firkete: U şeklinde yuvarlak, uzun bir metaldir. İki çubuğun ara açıklığı, kullanılarak ipliğin kalınlığına göre ayarlanır. Çelik, alüminyum veya kaplama

olarak yapılırlar. İyi bir firkete ilmeklerin üzerinde kolay kayması için pürüzsüz ve kaygan olmalıdır (ONUK,s.11).(Bkz,fotoğraf 5).



Fotoğraf 5: Firkete

Gereçler

İplikler: İğne oylarında daha çok ipek iplikler kullanılmaktadır. İpliğin bükümü ve pürüzsüz olması gereklidir. Bunların dışında ibrişim, naylon, ipler ve pamuklu iplerde kullanılmaktadır (ÖZCAN,1994,s.292).(Bkz,fotoğraf 6).



Fotoğraf 6: İp

3.7.İĞNE OYASI ÜRÜN ANALİZİ

(Gelin tacı motifi analizi)

1.İşlem :iğne oyasına başlamadan önce zürafa yapmalıyız.Zürafa diğer tekniklerin temelini oluşturur.

Zürafa yapımı; Kumaşı ikiye katlayıp, sol elimize alırız. İğneye geçirdiğimiz ipliğin ucunu başlangıç noktasında, kumaşla işaret parmağı arasında tutup, zürafanın derinliğine göre kumaşa önden batarız. İpliğin başlangıç ucunu iğnenin üzerinden sağdan sola doğru geçirip, iğnenin alt ucundaki çift kat olan iplikleri, iğnenin altından geçirerek sağa alırız. İğneyi çekerek ilmeği sıkıştırırız. Bu işlemleri tekrar ederek zürafa yapımı tamamlamış oluruz.(Şekil:28)



Şekil28: Zürafanın Yapımı

2.İşlem: Kumaşı zürafa yaparken tuttuğumuz gibi ikiye katlayıp elimize alırız.İğneyi geçirdiğimiz ipliğin ucunu başlangıç noktasında,kumaşla işaret parmağı arasında tutarız.Zürafa derinliğine göre kumaşa önden batıp,ipliğin başlangıç ucunu iğnenin üzerinden sağdan sola doğru geçiririz.İğnenin alt

ucundaki çift kat olan iplikleri,iğnenin altından geçirerek sağa alırlz.İğneyi çekerek ilmeği sıkıştırırız.(Şekil:29)



Şeki29: Kare İlmekli Kök Yapımı

3.İşlem:Kare ilmekli kök yapımını bitirdikten sonra fiskil yapımına başlanır.Kökün en son ilmeğinin ortasına iğne oyası düğümü yaparız.Aynı ilmeğin üzerine daha önce yaptığımız düğümün yanına ikinci düğümü ipliği uzun bırakarak yaparız.Böylecefiskil oluşturmuş oluruz.Bu işlem basamaklarınıı tekrar ederek bir çok fiskil elde ederiz. (Şekil:30)



Şekil 30: Kare İlmekli Kök Üzerine Fiskil Yapımı

4.İşlem: İpliğin ucu başparmakla tutulur.İplik sol elin işaret parmağına bir defa dolanır.İpliğin başlangıcı ile iğneden gelen kısmı kesiştirilir.Kesişim noktasına bir oya düğümü yapılır.İplik parmak üzerindeyken,daire şeklindeki iplik üzerine sağdan sola doğru istenilen sayıda piko yapılır.İplik parmaktan çıkartılır.İpliğin serbest kalan ucu çekilerek daire küçültülür. (Şekil:31)



Şekil31: Piko Yapımı

5.İşlem:Yaptığınız pikoların üzerine yeniden başparmağınıza ip dolayarak aynı işlemleri tekrar yaparız.Her seferinde bir üst pikonun üzerindeki düğüme batarız. (Şekil:32)



Şekil 32: Piko Yapımı Devamı

6.İşlem: Önceden yaptığımız fiskilin üzerine piko yapımına tekrar başlarız.İplik sol elin işaret parmağına bir defa dolanır.İpliğin başlangıcı ile iğneden gelen kısmı kesiştirilir.Kesişim noktasına bir oya düğümü yapılır.İplik parmak üzerindeyken,daire şeklindeki iplik üzerine sağdan sola doğru istenilen sayıda piko yapılır.İplik parmaktan çıkartılır.İpliğin serbest kalan ucu çekilerek daire küçültülür. (Şekil:33)



Şekil 33: Piko Yapımı Devamı

7.İşlem:Zürafanın üzerine fiskil yapımına başlanır.Kökün en son ilmeğinin ortasına iğne oyası düğümü yaparız.Aynı ilmeğin üzerine,daha önce yaptığımız düğümün yanına ikinci düğümü ipliği uzun bırakarak yaparız.Böylece fiskil oluşturmuş oluruz.Bu işlem basamaklarını soldan sağa doğru devam ederiz. (Şekil:34)



Şekil 34: Zürafa Üzerine Fiskil Yapımı

8.İşlem:Yapılan fiskillerin üzerine farklı renklerle Bıyık yapımına başlanır.Kumaşın üzerine kök yapılır.Kökün en son ilmeğinin ortasına iğne oyası düğümü yaparız.Aynı ilmeğin üzerine,işlem basamağındaki düğümün yanına ikinci düğümü ipliği uzun bırakarak yaparız.Böylece bıyık yapımı tamamlanır. (Şekil:35)



Şekil 35:Fiskil Üzerine Bıyık Yapımı

9.İşlem:Bıyık yapımı farklı renklerle tüm örgeye uygulanır. (Şekil:36)



Şekil 36: Bıyık Yapımının Tamamlanması

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.1.Bulgular ve Yorum

Bu bölümde Konya ili Çeltik ilçesi iğne oyalarını araştırmak amacıyla hazırlanan 25 soruluk anket deneklere uygulanmış ve elde edilen veriler istatistiksel olarak değerlendirilmiş her sorunun frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmış ve tablolar haline getirilip yorumlar yapılmıştır.

Tablo 1 Ankete Katılan Bireylerin Yaşlarını Gösteren Sayısal Dağılımı

Yaş durumları	n	%
15-20	4	16
21-25	6	24
26-30	12	48
31 yaş üzeri	3	12
Toplam	25	100

Tablo 1 incelendiğinde ankete katılan bireylerin %16'sı 15-20 yaşlarında %24'ü 21- 25 yaşlarında, % 48'i 26-30 yaşlarında % 12'sini 31 ve yukarı olduğu görülmektedir.

Buna göre ankete cevap verenlerin çoğunluğunun 26-30 yaşlarında olduğu görülmektedir.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde yapmış olduğu çalışmasında iğne oyası yapan kadın bireylerin 36 ile 70 yaş kümesinde yoğunluk gösterdiği görülmekte ,Göl Yüksel'in(1996)Kırıkkale yöresinde yapmış olduğu çalışmasında ise iğne oyası yapan kadın bireylerin 16-55 yaş kümesinde yoğunluk gösterdiği görülmekte olup,yöredeki araştırma ile benzerlik göstermemektedir.

Tablo 2 Ankete Katılan Bireylerin Medeni Halini Gösteren Sayısal Dağılım

Medeni halini	n	%
Evli	22	88
Bekar	3	12
Toplam	25	100

Tablo 2 incelendiğinde ankete katılan bireylerin %88'inin Evli, %12'sinin ise Bekar olduğu görülmektedir.

Tabloda görüldüğü gibi iğne oyası ile uğraşan bireylerin çoğunluğunun evli olduğu görünmektedir.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde yapmış olduğu incelemede araştırma kapsamına alınan bireylerin %81.48'inin evli, %18.51'inin ise bekar olduğu tespit edilmiş ,Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış olduğu incelemede ise iğne oyası yapan kadın bireylerin %78'i evli, %22'si bekar olduğunu ortaya koymakta.ve yöredeki araştırma ile Kocaeli ve Kırıkkale illeriyle paralellik göstermektedir.

Tablo 3 Ankete Katılan Bireylerin Öğrenim Durumunu Gösteren Sayısal Dağılım

Öğrenim durumu	n	%
Okur-Yazar değil	3	12
İlköğretim	7	28
Ortaöğretim	12	48
Yüksek okul	3	12
Toplam	25	100

Tablo 3 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 12'sinin okur-yazar olmadığı, % 28'nin İlköğretimi % 48 Ortaöğretim, %12'sininde Yüksek Okul mezunu olduğu görünmektedir.

Buna göre ankete cevap verenlerin çoğunluğunun ortaöğretim mezunu olduğu görünmektedir.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde yapmış olduğu incelemede iğne oyası yapan kadınların eğitim durumları %7.40'ı okuryazar değil,%77.77 ilköğretim,%7.40lise,Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış olduğu incelemede ise %4 okuryazar değil,%32 İlköğretim %28 Meslek lisesi,%14 'ü Lise %22Yüksek Öğrenim mezunu olduğu saptanmış olup yöredeki araştırma ile Kocaeli iliyle öğrenim durumları yönünde uyuşmamasına rağmen Kırıkkale iliyle paralellik göstermektedir.

Tablo 4 Ankete Katılan Bireylerin Esas Uğraş Alanını Gösteren Sayısal Dağılım

Esas uğraş alanı	n	%
Ev hanımı	17	68
Kamu kuruluşunda	4	16
Özel kuruluşta	3	12
Örgenci	1	4
Toplam	25	100

Tablo 4 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 68'inin ev hanımı olduğu, % 16'sının Kamu Kuruluşunda, % 12'sinin ise Özel Kuruluşta çalıştığı, % 4'ü ise öğrenci olduğu görülmektedir.

Buna göre ankete cevap verenlerin çoğunluğunun ev hanımı olduğu görülmektedir. Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde yapmış olduğu incelemede araştırma kapsamına alınan bireylerin tamamının ev hanımı olduğu tespit edilmiştir.

Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış olduğu incelemede ise iğne oyası yapan kadın bireylerin %54'ü Ev Hanımı, %34'ü Kamu Çalışanı, %6 Özel Kuruluş, %6 Öğrenci olup temel uğraş alanına göre dağılımlar incelendiğinde Kocaeli iliyle paralellik göstermemesine karşın Kırıkkale ili ile paralellik göstermektedir.

Tablo 5 Ankete Katılanların İğne Oyası Örnek Teminini Nasıl Yapıldığını Gösteren Sayısal Dağılım

Örnek temininin nasıl yapıldığı	n	%
Başka bir örneğe bakarak	9	36
Yazılı anlatılan örnekten	11	44
Kendim tasarlayarak	2	8
Başka	3	12
Toplam	25	100

Tablo 5 incelendiğinde ankete katılan bireylerin iğne oyası örnek teminini nasıl yaptığını % 36'sını başka bir örneğe bakarak, %44'ü yazılı anlatılan örnekten, % 8'i kendim tasarlayarak, % 12'sinin ise başka şekillerde öğrendiği saptanmıştır.

Buna göre ankete cevap verenlerinin çoğunluğunun iğne oyası örnek teminini nasıl yaptığını yazılı anlatılan örnekten öğrendiği görülmektedir.

Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde ve Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde yapmış oldukları incelemelerde iğne oyası yapan kadın bireylerin genellikle iğne oyasını aileden öğrenmiş olup yöredeki araştırma ile benzerlik göstermemektedir.

Tablo 6 Ankete Katılan Bireylerin Ne Kadar Sürede Öğrendiğini Gösteren Sayısal Dağılım

Ne Kadar sürede öğrendiği	n	%
Bir hafta	4	16
İki hafta	8	32
Üç hafta	10	40
Daha fazla	3	12
Toplam	25	100

Tablo 6 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 16'sı Bir haftada, %32'si İki haftada, % 40'ı Üç haftada, % 12'sinin ise daha fazla zamanda iğne oyası yapmayı öğrendiği tespit edilmiştir.

Buna göre ankete cevap verenlerin çoğunluğunun 3 hafta iğne oyası yapmayı öğrendiği görülmektedir.

Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış olduğu incelemede iğne oyası yapan kadın bireylerin iki hafta içinde iğne oyası yapmayı öğrendiği tespit edilmiş, Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde yapmış olduğu incelemede ise araştırma kapsamına alınan bireylerin yoğun olarak iğne oyası yapmayı bir haftada öğrendikleri belirlenmiş ve bu araştırmayı desteklememiştir.

Tablo 7 Ankete Katılan Bireylerin İğne Oyasını Hangi Yaşta Öğrendiğini Sayısal Dağılım

Hangi Yaşta öğrendiği	n	%
9-10	1	4
11-12	3	12
13-15	7	28
Daha İleri	14	56
Toplam	25	100

Tablo 7 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 4'ü 9-10, % 12'si 11-12, % 28'i 13-15, % 56'sı ise daha ileri yaşlarda iğne oyası yapmayı öğrendiği görülmektedir.

Görüldüğü gibi ankete cevap veren bireyleri çoğunluğunun daha ileri yaşlarda iğne oyasını yapmayı öğrendiği anlaşılıyor.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde yapmış olduğu incelemede araştırma kapsamına alınan bireylerin bu sanatı yoğun olarak 15-18 yaşları arasında öğrenmiş ,Göl Yüksel'in(1996)Kırıkkale yöresinde yapmış olduğu

incelemede ise araştırma kapsamına alınan bireylerin bu sanatı yoğun olarak 14-16 yaşları arasında öğrenmiş olmaları : her 3 örnekleme de büyük çoğunluğun 14 yaş ve üzerinde olduğunu göstermekte ve bu araştırmayı destekler niteliktedir.

Tablo 8 Ankete Katılan Bireyleri Kaç Yıldan Beri İğne Oyası Yaptığını Gösteren Sayısal Dağılım

Kaç yıldan beri yaptığı	n	%
10-15	4	16
16-20	9	36
21-30	7	28
31-40	5	20
Toplam	25	100

Tablo 8 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 16'sı 10-15, % 36'sı 16-20, % 28'i 21-30, % 20'side 31-40 yılından beri iğne oyası yaptığı görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun 16-20 yılından beri iğne oyası yaptığı anlaşılmıştır.

Tablo 9 Anket Katılan Bireylerden İğne Oyasına Genellikle Kimlerin Yaptığını Gösteren Sayısal Dağılım

Kimlerin Yaptığı	n	%
Genç Kızlar	4	16
Yaşlı Hanımlar	6	24
Orta Yaşlı Hanımlar	15	60
Toplam	25	100

Tablo 9 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 16'sını Genç kızlar, % 24'ü Yaşlı hanımlar, % 60'ında Orta Yaşlı hanımların iğne oyası yaptıkları görülmektedir.

Görüldüğü gibi ankete cevap veren bireylerinin çoğunluğunun Orta Yaşlı hanımlar iğne oyası yaptıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 10 Ankete Katılan Bireylerin Ne Amaçla İğne Oyası Yaptığı Sayısal Dağılım

Ne amaçla yaptığı	n	%
Çeyiz İçin	16	64
Satış İçin	5	20
Her İki Amaçla	4	16
Toplam	25	100

Tablo 10 incelendiğinde ankete katılan bireyleri %64'ü Çeyiz için, % 20'si Satış için, % 16'sı ise her iki amaçla yaptığı görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun iğne oyasını çeyiz için yaptığı anlaşılmıştır.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde ve Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış oldukları incelemelerde kadın bireylerin iğne oyasını çeyizleri için yapmaları bu araştırmayı destekler niteliktedir.

Tablo 11 Ankete Katılan Bireylerin Yapmış Olduğu İğne Oyasını Nasıl Pazarladığı Sayısal Dağılım

Nasıl pazarladığı	n	%
Evde	13	52
Pazarda	7	28
Mağazada	2	8
Başka	3	12
Toplam	25	100

Tablo 11 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 52'si Evinde, % 28'i Pazarda, % 8'i Mağazada,% 12'sininde başka şekilde pazarladığı görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun yapmış olduğu iğne oyasını evinde pazarladığı anlaşılmıştır.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde ve Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış oldukları incelemelerde kadın bireylerin iğne oyasını evinde pazarladığı görünmekte ve bu araştırmayı destekler niteliktedir

Tablo 12 Ankete Katılan Bireylerin İğne Oyalarını Ne Şekilde Sattıklarını Gösteren Sayısal Dağılım

Ne Şekilde Sattığı	n	%
Oya Olarak	10	40
Bir Yere Dikerek	15	60
Toplam	25	100

Tablo 12 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 40'ı Oya olarak, % 60'ı Bir yere dikerek yapmış olduğu iğne oyalarını sattıkları görülmüştür.

Görüldüğü gibi ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun iğne oyalarını bir yere dikerek sattığı anlaşılmıştır.

Tablo 13 Ankete Katılan Bireylerin İğne Oyası Yaparak Bütün Gelirlerini Sağlayıp Sağlamadığını Gösteren Sayısal Dağılım

Bütün gelirlerini sağlıyor mu	n	%
Evet	2	8
Hayır	23	92
Toplam	25	100

Tablo 13 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 8'i evet sağlıyorum, % 92'si ise hayır, bütün gelirim sağlanmıyor cevabını verdiği görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun bu işi yaparak bütün gelirlerini karşılayamadıkları anlaşılmaktadır.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde ve Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış oldukları incelemelerde kadın bireylerin iğne oyasını yaparak bütün gelirlerini karşılayamadıkları bu araştırmayı destekler niteliktedir.

Tablo 14 Ankete Katılan Bireylerin Ne Tür İplik Kullandığını Gösteren Sayısal Dağılım

Ne tür iplik kullandığı	n	%
Koza ipek	1	4
Naylon	19	76
Koton	5	20
İbrişim	-	-
Toplam	25	100

Tablo 14 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 4'ü Koza ipek, % 76'sı Naylon iplik, % 20'si Koton, ibrişimin ise iğne oyası yapılırken kullanılmadığı görülmüştür.

Buna göre ankete cevap verenlerin çoğunluğunun iğne oyası yaparken Naylon iplik kullanıldığı görülmüş.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde ve Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış oldukları incelemelerde kadın bireylerin iğne oyasını genellikle Naylon iplik ile yapılması bu araştırmayı destekler niteliktedir.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde bireylerin iğne oyası olarak dantel ipliği de kullandığı bu araştırma yöresine göre farklılık göstermektedir.

Tablo 15 Ankete Katılan Bireylerin İpliği Kendisi Hazırlanıp Hazırlamadığını Gösteren Sayısal Dağılım

İpliği kendimi hazırladığı	n	%
Evet	1	4
Hayır	24	96
Toplam	25	100

Tablo 15 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 4'nün ipliği kendi hazırladığı, %96'sınında ipliği kendi hazırlamadığı görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireyleri iğne oyası yaparken çoğunluğunun ipliğini kendi hazırlamadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 16 Ankete Katılan Bireylerin İğne Oyası Yaparken Kullandığı İpin Kalınlık Derecesini Gösteren Sayısal Dağılım

İpin kalınlık derecesi	n	%
İki Kat	15	60
Üç Kat	6	24
Dört Kat	4	16
Daha Fazla	-	-
Toplam	25	100

Tablo 16 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 60'ı İki kat, % 24'ü Üç kat, % 16 'sının ise Dört kat iplik kullandığı daha fazla iplik kullanan bireyin olmadığı görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun iki kat iplik kullanıldığı görülmektedir.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde ve Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış oldukları incelemelerde kadın bireylerin büyük çoğunluğun iğne oyasını üç kat iple yapmaları yöredeki araştırma ile benzerlik göstermemektedir

Tablo 17 Ankete Katılan Bireylerin Yapmış Olduğu İğne Oyası Örgüsünün Özel Adının Olup Olmadığını Gösteren Sayısal Dağılım

İğne oyası örgüsünün özel adı	n	%
Evet	-	-
Hayır	25	100
Toplam	25	100

Tablo 17 incelendiğinde ankete katılan bireylerin iğne oyası örgüsünün özel adı var mıdır sorusuna % 100 hayır olarak cevap verdiği görülmüştür.

Buna göre ankete cevap veren bireylerden yaralanarak iğne oyasının örgüsünün özel bir adı olmadığı anlaşılmıştır.

Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış oldukları incelemelerde iğne oyası örgüsünün 64 adet özel motif adı bilgisine ulaşılmıştır. Bu konuda Çeltik ilçesi ile Kırıkkale ili paralellik göstermemektedir.

Tablo 18 Ankete Katılan Bireylerin İğne Oyasını Hangi Yönde Yaptığını Gösteren Sayısal Dağılım

Hangi Yönde Yaptığı	n	%
Soldan- Sağa	-	-
Sağdan-Sola	25	100
Her İki Şekilde	-	-
Toplam	25	100

Tablo 18 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 100'ünün iğne oyasını sağdan- sola yaptığı görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin hepsinin iğne oyasını sağdan-sola yaptığı anlaşılmıştır.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde yapmış olduğu incelemede kadın bireylerin tamamının iğne oyasının sağdan sola doğru yapılması yöredeki araştırma ile benzerlik göstermektedir

Tablo 19 Ankete Katılan Bireylerin İğne Oyalarını Ne Tür Eşyaların Üzerinde Kullandıklarını Gösteren Sayısal Dağılım

Ne Tür Eşya Yaptıkları	n	%
Örtü	9	36
Baş Örtüsü	10	40
Giyim Eşyası	3	12
Diğerleri	3	12
Toplam	25	100

Tablo 19 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 36'sı Örtü, % 40'ı Başörtüsü, % 12'si Giyim eşyası, % 12'si ise diğer tür eşyalar yaptıkları görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun başörtüsü yaptıkları anlaşılıyor.

Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış olduğu incelemede kadın bireylerin iğne oyalarını başörtü ve yazma kenarlarının süslenmesinde uygulanması yapılan araştırma ile benzerlik göstermektedir.

Tablo 20 Ankete Katılan Bireylerin Bir Başörtüsünün Dört Kenarını Ne Kadar Zamanda Yaptığını Gösteren Dağılımı

Bir Başörtüsü Kenarını Ne Kadar Zamanda Yaptığı	n	%
2-3 gün	1	4
4-5 gün	7	28
1 haftada	7	28
15 gün	10	40
Toplam	25	100

Tablo 20 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 4'ü 2-3, % 28'i 4-5, % 28'i 1 haftada, % 40'ı ise 15 günde bir başörtüsünün dört kenarını bitirdiği görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin bir başörtüsünün dört kenarını 15 günde bitirdiği anlaşılmıştır.

Tablo 21 Ankete Katılan Bireylerin Yaptıkları İğne Oyasındaki Kullandıkları Renkleri Neye Göre Seçtikleri Sayısal Dağılım

Renkleri Neye Göre Seçtikleri	n	%
Motif Özelliğine Göre	12	48
Dikileceği Yere Göre	9	36
Renklere Göre	4	16
İsteğe Göre	-	-
Toplam	25	100

Tablo 21 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 48'i Motif özelliğine göre, %36'sı Dikilecek yere göre, % 16'sı Renklere göre seçtiği, İsteğe göre kimsenin renk seçimi yapmadığı görülmektedir.

Görüldüğü gibi ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun renk seçimi motif özelliğine göre belirledikleri anlaşılmıştır.

Tablo 22 Bilgi Formlarından Elde Edilen Verilere Göre İğne Oyasında Kullanılan Renklerin Sayısal Dağılımı

Kullanılan renkler	n	%
Beyaz	16	20.25
Altın sarısı	1	1.27
Yeşil	23	29.11
Kırmızı	4	5.06
Pembe	13	16.46
Mor	2	2.53
Mavi	4	5.06
Lila	2	2.53
Hardal sarı	5	6.33
Gri	1	1.27
Turkuaz mavi	1	1.27
Sarı	5	6.33
Kahverengi	1	1.27
Turuncu	1	1.27
Toplam	79	100

Tablo 22 incelendiğinde ankete katılan bireylerin %20.25'i Beyaz, %1.27'si Altın sarısı, %29.11'i Yeşil, %5.06'sı Kırmızı, %16.46 'sı Pembe, %2.53'ü Mor, % 5.06'sı Mavi, % 2.53'ü Lila, % 6.33'ü Hardal sarısı, % 1.27'si

Gri,% 1.27'si Türkuaz mavi,% 6.33'ü Sarı,% 1.27'si Kahverengi,% 1.27'si Turuncu renklerini kullandıkları görülmektedir.

Görüldüğü gibi bilgi formlarından elde edilen verilere göre çoğunlukla yeşil rengin tercih edildiği anlaşılmıştır.

Tablo 23 Ankete Katılan Bireylerin İğne Oyası Yaparken Yardımcı Araç Yapararak Hangi Araçları Kullandığını Gösteren Sayısal Dağılımı

Hangi yardımcı aracı kullandığı	n	%
Tığ	15	60
Makas	10	40
Firkete	-	-
Şiş	-	-
Toplam	25	100

Tablo 23 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 60'ı tığ,% 40'ı ise makas yardımcı araç olarak kullandığı görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun yardımcı olarak tığı kullandıkları anlaşılmıştır.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde yapmış olduğu incelemede kadın bireylerin yardımcı araç olarak tığ kullanması yöredeki araştırma ile paralellik göstermektedir.

Tablo 24 Bilgi Formlarından Elde Edilen Verilere Göre İğne Oyasında Kullanılan Gereçler

Kullanılan gereçler	n	%
Naylon bobin	26	81.25
Boncuk	1	3.12
Ataç	1	3.12
Dantel ipi	2	6.25
İnci	1	3.12
Pul	1	3.12
Toplam	32	100

Tablo 24 İncelendiğinde ankete katılan bireylerin % 81.25'i Naylon bobin,% 3.12'si Boncuk,%3.12'si Ataç,% 6.25'i Dantel ipi,%3.12'si İnci,% 3.12'si Pul gereçlerini kullandıkları görülmektedir.

Buna göre bireylerin çoğunluğunun gereç olarak naylon bobini kullandıkları anlaşılmıştır.

Tablo 25 Bilgi Formlarından Elde Edilen Verilere Göre İğne Oyasında Kullanılan Teknikler

Kullanılan Gereçler	n	%
Zürafa	25	37.88
Pipirik	23	34.85
Arı kanadı	3	4.55
Zincir	1	1.52
Bülbül tükürüğü	5	7.58
Tırabzan	2	3.03
Sutaşı	1	1.52
Tığ oyası	1	1.52
Kaya	1	1.52
Köprü	4	6.06
Toplam	66	100

Tablo 25 İncelendiğinde ankete katılan bireylerin % 37.88'i Zürafa,% 34.85'i Pipirik,% 4.55'i Arı kanadı,% 1.52'si Zincir,%7.58'i Bülbül tükürüğü,% 3.03'ü Tırabzan,% 1.52'si Sutaşı,% 1.52'si Tığ oyası,% 1.52'si Kaya,%6.06'sı Köprü tekniklerini kullandıkları anlaşılmaktadır.

Bilgi formlarından elde edilen verilere göre bireylerin çoğunluğunun teknik olarak zürafayı kullandıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 26 Bilgi Formlarından Elde Edilen Verilere Göre İğne Oyalarına Yörede Verilen İsimler

Kullanılan gereçler	n	%
Karanfil oya	2	7.69
Gelin oyası	1	3.85
Ateşli	1	3.85
Yelpaze	1	3.85
Güllü oya	1	3.85
Arı kanadı	1	3.85
Papatya	1	3.85
Çıtı pıtı	1	3.85
Kâkül	1	3.85
Kır çiçeği	1	3.85
Sarmaşık	1	3.85
Küpeli	1	3.85
Kanal D	1	3.85
Türkan Şoray	1	3.85
Kipriği		
Yıldızlı	1	3.85
Çarkı felek	1	3.85
Ayçiçeği Oyası	1	3.85
Çilek Oyası	2	7.69
Süpürge Oyası	1	3.85
Süslü	1	3.85
Üç yapraklı oya	1	3.85
Üç yapraklı	1	3.85
menekşe		
Kelebek	1	3.85
Pullu	1	3.85
Toplam	26	100

Tablo 26 İncelendiğinde ankete katılan bireylerin % 7.69'u Karanfil ve Çilek oyası, % 3.85'i ise Gelin oyası, Ateşli, Yelpaze, Güllü oya, Arı kanadı, Papatya, Çıtı pıtı, Kakül, Kır çiçeği, Sarmaşık, Küpeli, Kanal D, Türkan Şoray Kipriği, Yıldızlı, Çarkı felek, Ayçiçeği, Süpürge oyası, Süslü, Üç yapraklı oya, Üç yapraklı menekşe, Kelebek ve Pullu isimlerini verdikleri görülmektedir.

Elde edilen verilere göre bireylerin çoğunluğunun isim olarak karanfil ve çilek oyası kullandıkları anlaşılmıştır.

Tablo 27 Ankete Katılan Bireylerin Sertleştirme İçin Kullandıkları Malzemeleri Gösteren Sayısal Dağılımı

Sertleştirmede ne kullandığı	n	%
Jelatin kola	10	40
Sabun	5	20
Şeker	7	28
Pirinç kola	3	12
Toplam	25	100

Tablo 27 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 40'ı jelatin kola, % 20'si sabun, % 28'i şeker, % 12'sinin ise pirinç kola kullandığı görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun yaptıkları iğne oyası sertleştirmek için jelatin kolayı tercih ettikleri anlaşılmıştır. Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde tamamı plastik kola kullanmakta, Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış oldukları incelemelerde ise kadın bireylerin sertleştirmede kullanılan yöntemlerde hiçbir şey kullanmadığı saptanmış bu yöredeki araştırma ile benzerlik göstermemektedir.

Tablo 28 Ankete Katılan Bireylerin Yaptığı İğne Oyasının Temizliğini Nasıl Yaptığını Gösteren Sayısal Dağılımı

Temizliğini nasıl yaptığı	n	%
Soğuk su	2	8
Ilık su	23	92
Kaynar su	-	-
Toplam	25	100

Tablo 28 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 8'i soğuk su, % 92'si ise ılık su ile iğne oyasının temizlendiğini yaptığı görülmektedir.

Buna göre ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun iğne oyasının temizliğini ılık su ile yaptığı anlaşılmıştır.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde ve Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış oldukları incelemelerde kadın bireylerin oyarının

temizlenmesini ılık su ve sabun ile yaptığı bu yöredeki araştırma ile benzerlik göstermektedir.

Tablo 29 Ankete Katılan Bireylerin İğne Oyalarını Nasıl Muhafaza Ettiğini Gösteren Sayısal Dağılımı

Nasıl muhafaza ettiği	n	%
Sandıkta	6	24
Bohçada	13	52
Tülbent arasında	2	8
Dolapta	4	16
Toplam	25	100

Tablo 29 incelendiğinde ankete katılan bireylerin % 24'ü, sandıkta % 52'si bohçada, % 8'i tülbent arasında, % 16'sı ise dolapta muhafaza ettiği görülmektedir.

Görüldüğü gibi ankete cevap veren bireylerin çoğunluğunun yaptıkları iğne oyalarını bohçada muhafaza ettikleri anlaşılıyor.

Kocabaş'ın (2000) Kocaeli yöresinde ve Göl Yüksel'in (1996) Kırıkkale yöresinde yapmış oldukları incelemelerde kadın bireylerin iğne oyalarını bohça içinde muhafaza ettikleri bu araştırma yöresine göre benzerlik göstermektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1.SONUÇ

Bu araştırmada elde edilen veriler incelenmiş ve bu verilerin değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Konya ili Çeltik İlçesinde günümüzde kullanılan iğne oyalarının yapılışını ve iğne oyacılığının durumunu konu alan araştırma beş bölümden oluşmaktadır.

Bölüm birde araştırmanın problemi, amaçları, önemi, araştırma ile ilgili varsayımlar, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır. El sanatlarının bir dalı olan iğne oyacılığından kısaca bahsedilmiştir.

Araştırma konu olarak Konya ili Çeltik ilçesinde yapılmakta olan iğne oyacılığı sanatının niçin seçildiği anlatılmış ve buna bağlı olarak iğne oyasının günümüzdeki durumu, kullanılan araç-gereçler,biçim ve desen özellikleri,ürün çeşitleri ve kullanım alanları incelenip,belgelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada genel amaç Konya ili Çeltik ilçesinde yapılmakta olan iğne oyacılığı sanatını incelemek ve tanıtmaktır. Bu genel amaç doğrultusunda; oyanın Türkiye'deki yeri ve önemi yörenin tarihi ve coğrafi özellikleri,iğne oyasında kullanılan renkler,oyanın yapılma amacı ve iğne oyası ile uğraşan bireylerin karşılaştıkları sorunlar araştırmanın amacı olarak saptanmıştır.

Bölüm ikide iğne oyacılığı sanatı ile ilgili Türkiye'de yapılan araştırmalara yer verilmiştir. Bu Şehdabe Markaloğlunun "Nallıhan İğne Oyaları"adlı araştırması, Taciser Onuk'un "İğne Oyaları" adlı araştırması, Gönül Gökalp'in "Elazığ İğne Oyaları" adlı araştırması Semra Göl Yüksel'i " Kırıkkale İğne Oyaları" adlı araştırması, Taciser Onuk'un "Osmanlıdan Günümüze Oyları" adları araştırması, Nursel Baykasoğlu "Tavşanlı İğne Oyaları" adlı eserleri incelenmiş ve tanıtılmıştır.

Üçüncü bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması, verilerin analizi yer almaktadır.

Konya ili ve Çeltik ilçesinin coğrafi özellikleri, tarihi gelişimi kültürel özellikleri tanıtılmıştır.

El sanatlarının tanımı ve tarihçesi el sanatlarının sınıflandırılması el sanatlarının ham maddeye göre sınıflandırılması, el sanatlarının özellikleri ve el sanatlarının ülke ekonomisindeki yeri açıklanmıştır.

Oya sanatının tanımı, tarihi gelişimi, oyacılığın sınıflandırılması açıklanmıştır. İğne oyacılığı sanatının tanımı, tarihi gelişimi, iğne oyalarında kullanılan araç gereçler iğne oyacılığında seçilen konular, iğne oyalarının dili, iğne oyasının süslendiği yerler ve kullanılan renkleri araştırılmıştır. Konya ili Çeltik ilçesi iğne oyaları, yörede kullanılan teknikler, yöredeki iğne oyalarının

esin kaynakları yörede kullanılan renkler ve yörede kullanıldığı yerler hakkında bilgi vermiştir.

İğne oyalarında kullanılan araç-gereçler hakkında bilgi verilmiş ve fotoğraflarla desteklenmiştir.

Bu bölümünde gelin tacı motifi analiz konusu olarak seçilmiş, oyanın işlem basamakları genel hatlarıyla açıklanarak şekillerle oyanın kendisi araştırmada gösterilmiştir.

Bölüm dörtte ise araştırmanın literatür kısmını oluşturan kaynaklar taranmış, iğne oyası ürün fotoğrafları anket soruları ve gözlem forumları oluşturulmuştur. Literatür kısmını oluşturan Türkçe kaynaklara ve gözlem sonuçlarına göre ürün örneklerinde kullanılan yapım teknikleri açıklanmış, konu ile ilgili uzman görüşüne başvurularak anket soruları hazırlanmış ve bu soruların ön denemesi yapıldıktan sonra 25 kişilik örneklem grubuna uygulanmıştır. Anket sonucunda elde edilen bilgiler istatistiksel olarak değerlendirilmiş, seçilen 26 adet ürünün gözlem forumları hazırlanmıştır.

Bölüm beşte toplanan verilerin istatistiksel analizi yapılmış anketten elde edilen veriler frekansları ve yüzdeleri hesaplanarak tabloya dönüştürülmüştür.

Buna göre;

Ankete katılanları yaş durumlarını gösteren durum incelenmiş ve çoğunluğu 31 ve daha yukarısı yaş grubunu oluşturmaktadır.

Ankete katılanların medeni durumları incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun evli olduğu gözlenmiştir.

Ankete katılanların öğrenim durumları incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun orta öğretim mezunu olduğu gözlenmiştir.

Ankete katılanların esas uğraş alanları incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun ev hanımı olduğu gözlenmiştir.

Ankete cevap verenlerin çoğunluğunun iğne oyası örnek teminini nasıl yaptığını yazılı anlatılan örnekten öğrendiği gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyasını ne kadar sürede öğrendiği incelenmiş ve iğne oyası ile uğraşan bireylerin çoğunluğunun iğne oyası yapmayı 3 haftada öğrendiği gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyasını hangi yaşta öğrendiği incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun iğne oyasıyla daha ileri yaşlarda öğrendiği gözlenmiştir.

Ankete katılanların kaç yıldan beri iğne oyası yaptığı incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun 16-20 yıllardan beri iğne oyası yaptığı gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyasını genellikle kimlerin yaptığı incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun orta yaşlı hanımların yaptığı gözlenmiştir.

Ankete katılanların ne amaçla iğne oyası yaptıkları incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun çeyiz için yaptıkları gözlenmiştir.

Ankete katılanların yaptıkları iğne oyasını nasıl pazarladıkları incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunu evinde pazarladıkları gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyasını ne şekilde sattıkları incelenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunun yaptıkları oyayı bir yere dikerek sattıkları gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyası yaparak bütün gelirlerini sağlayıp sağlayamadıkları incelenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunun iğne oyası yaparak bütün gelirlerini karşılayamadıkları gözlenmiştir.

Ankete katılanların ne tür iplik kullandıkları incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun naylon iplik kullandığı görülmüştür.

Ankete katılanların ipliğini kendisi hazırlayıp, hazırlamadığı incelenmiş ve iğne oyası ile uğraşan bireylerin çoğunluğunun ipliğini kendi hazırlamadığı gözlenmiştir.

Ankete katılanların kullandıkları ipin kalınlık derecesi incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun iki kat iplik kullandıkları gözlenmiştir.

Ankete katılanların yapmış olduğu iğne oyası örgüsünün özel bir adının olup-olmadığı incelenmiş ve iğne oyasıyla uğraşan bireylerin çoğunluğunun iğne oyasının özel bir adının olmadığı cevabını verdiği gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyasını hangi yönde yaptığı incelenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunu sağdan sola doğru yaptıkları gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyasını bir yere diktiklerinde ne tür eşyalar yaptıkları incelenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunun başörtüsü yaptıkları gözlenmiştir.

Ankete katılanların bir başörtüsünün dörtkenarını ne kadar zamanda yaptığı incelenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunun başörtüsünün kenarını 15 günde bitirdikleri gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyasındaki kullandıkları renkleri neye göre seçtikleri gözlenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunun renk seçimini motif özelliğine göre belirledikleri gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyası yaparken yardımcı araç olarak hangi araçları kullandıkları incelenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunun araç olarak tığ kullandıkları gözlenmiştir.

Ankete katılanların sertleştirme için ne gibi ürünler kullandıkları incelenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunun iğne oyasını sertleştirmek için jelatin kolayı tercih ettikleri gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyalarının temizliğini nasıl yaptıkları incelenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunun temizliğini ılık su ile yaptıkları gözlenmiştir.

Ankete katılanların iğne oyalarını nasıl muhafaza ettikleri incelenmiş ve iğne oyası yapan bireylerin çoğunluğunun bohçada muhafaza ettikleri gözlenmiştir.

Bölüm beşte sonuç ve öneriler verilmiştir. Sonuç kısmında yapılan araştırmanın beş bölümü özetlenmiştir. Sayısal tablolar tek tek okunmuş, öneri kısmında ise konuyla ilgili öneriler çözüm yollarıyla gösterilmiştir.

5.2.ÖNERİLER

Yapılan araştırmaların ortaya koyduğu bulgular ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda iğne oyacılığının gerekli önemi görmediği anlaşılmaktadır.

Genç kuşağın konu ile gereken şekilde ilgilenmesi ve iğne oyasının yok olabileceği düşünülerek araştırma alanlarımızı kapsayan yörede kurs faaliyetlerinin yapılması gereklidir.

Oyaların yeterince tanınmaması ve tarihi hakkında yeterli bilgiye sahip olunmaması nedeniyle oylarımızı ve hatta el sanatlarını tanıtıcı bilgiler yöre halkına verilmiştir.

Bütün olumsuzluklara rağmen ayakta durmayı başarabilen el sanatlarımızda iğne oyları hakkında özellikle kültür ve turizm bakanlığınca araştırmalar yapılmalı birkaç yöreyle sınırlı kalmayıp yurt çapını kapsayacak şekilde yok olmasıyla yüz tutmuş olan bu sanat dalını yeniden ortaya çıkarmak devamlılığını sağlamak için adımlar atılmalı ve özendirici faaliyetler yeniden "iğne oyları" ve buna benzer el sanatlarımız hayata kavuşturulmalı ve önemi belirtilmelidir.

KAYNAKÇA

Aktan, Latife. "2000'li yıllarda Geleneksel Türk Sanatlarının dün bugün". 2000'li yıllarda Türkiye'de Geleneksel Türk El Sanatlarının sanatsal,tasarımsal ve ekonomik boyutu sempozyum bildirileri.Kültür Bakanlığı Yayınları. Ankara : s.1999 .

Akpınarlı, Feriha. "Geleneksel El Örgüsü Çoraplardan Çağdaş Yaklaşımlar." Türkiye'de El Sanatları Geleneği Ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri. Ankara : s.1997 .

Arlı, Mustafa. "Tarihten Günümüze El Sanatları." Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı Dergisi. 10 . Ankara : 1986.s. 21.

Arlı, Mustafa, (1984). El Sanatlarının Gerileme Kaybolma ve Üretim Biçimlerinin Değişme Nedenleri İle Geliştirilme ve Yaşatılmasına İlişkin Öneriler, Birinci Ulusal El Sanatları Sempozyumu. İzmir, s.75.

Aytaç, Çetin. "El Dokumacılığı Temel Ders Kitabı". Meslek ve Teknik Öğretim Kitapları Etüt ve Programlama Dairesi Yayınları. İstanbul :s. 1982 .

Bali, Mahan. " Arapkir de El Sanatları" 1. Ulusal El Sanatları Sempozyumu. İzmir : 1983 .s. 442.

Barışta, H.Örçün. Türk izlerinde Teknikler. Gazi Üniversitesi Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi. Yayın No: 2 . Ankara : 1997.s. 147.

Baykasoğlu, Nursel. "Tavşanlı İğne Oyaları". Yüksek Lisans Tezi. Ankara : 1986 .s. 131.

Büyük Ansiklopedi. c . 9 :s.3520.

Büyük Larousse . 1986: s.7004.

Egüvanlı, İnci. "Türkiye'de El Sanatları Geleneği ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri." Ankara : 1997 .s.413.

Gökalp, Gönül. " Elazığ İğne Oyaları". Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Ankara : 1991 .s.322.

Grand Master Genel Kültür Ansiklopedisi, (1992). Ankara, s.1586

_____ İğne ve Tığ İşi Oyalar, (1948). Ankara, s. 172.

Kurt, Gülten. “Konya İli Seydişehir İlçesinde Yapılmakta Olan Boncuk Oyaları Üzerine Bir Araştırma”. Sanatta Yüksek Lisans Tezi. Ankara : 2001.s. 296.

Kocabaş,Mine. “ Kocaeli İlinde Yapılan İğne Oyası Ürünler Üzerine Bir Araştırma”. Sanatta Yüksek Lisans Tezi. Ankara:2000.s. 74.

Markaloğlu, Şehdabe. “Nallıhan İğne Oyaları.” Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara : 1986 .s. 148.

Meydan Larouuse. 1972 : s. 960.

Meydan Larousse. 1972 : s. 960.

Onuk, Taciser. İğne yaları Çeşitleri ve İşleme Yöntemleri. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Ankara : 1981.s. 133.

_____ Osmanlıdan Günümüze Oyalar. T.C Kültür Bakanlığı Yayınları. Ankara : 2001.s. 283.

Özbel, Kenan. Anadolu Çorapları. Ankara : 1985

Özcan, Fatma. (Tuğtaş). Türk Nakışları. Ankara : 1994 .s. 292.

Nallıhan Yöresindeki İğne Oyacılığı. Kültür Bakanlığı Yayınları Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları. Maddi Kültür Dizisi. Ankara : 1997 .s. 76.

Özdemir, Melda ve Yetim Fatma. “ Günümüz Ekonomisinde Geleneksel El Sanatlarının Yeri ve Önemi”. Türkiye’de El Sanatları Geleneği ve Çağdaş Sanatların İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri. Ankara : 1997 .s. 145.

Özlem, Nurhan. Denizli Yöresi İğne Oyaları ve Çağdaş Yorumları. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara : 2000 .s. 402.

Öztürk, Sevim. “ Dünden Bugüne El Sanatları”. Kültür Dergisi. Türkiye İş Bankası Yayınları. Ankara : 1997.s. 66.

Parlar, Gülsüm. “Emirdağ Köylerinden Derlenen Patiklerde Motif ve Renk Özelliklerine Çağdaş Bir Yaklaşım”. Türkiye’de El Sanatları Geleneği ve

Çağdaş Sanatların İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri. Ankara : 1997 .s. 163.

Sipahioğlu, Oya. “ Tire Müzesinde Bulunan İşlemeli Tekstillerin Koruma Sorunu ve Çözüm Önerileri”. Türkiye’de El Sanatları Geleneği ve Çağdaş Sanatların İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri. Ankara : 1997 .s. 109.

Süngertin, Şengül. “ Ayaş ilçesinde çorap örücülüğü “. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara : 1995.

Türk El Sanatları. Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları. 202. Maddi Kültür Dizisi: 12. Türk Tarih Kurumu Basımevi. Ankara: 1993.s. 252.

Yazıcıoğlu, Yahşi ve Tezel Zeynep. “ Türk El Dokusu Halılarının Yurt Dışı Platformlarda Tanıtılması ve Tüketim Olanaklarının Arttırılması Üzerine Somut Öneriler”. Türkiye’de El Sanatları Geleneği ve Çağdaş Sanatların İçindeki Yeri Sempozyumu Bildirileri. Ankara : 1997

Yüksel Semra Göl. “ Kırıkkale İğne Oyaları Üzerine Bir Araştırma”. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü El Sanatları Eğitimi Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: 1996 .s. 281.

EKLER

EK 1:ANKET FORMU

AÇIKLAMA

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Dekoratif Ürünler Ana Bilim Dalı 2. Sınıf Öğrencisiyim. Mezuniyet Tezi dersinin bir gereği olarak “Konya ili Çeltik ilçesi İğne Oyaları” ile ilgili bir araştırma yapmaktayım.

Araştırma amacı Konya ili Çeltik ilçesinde yapılmakta olan iğne oyalarını incelemektir.

Anket 25 sorudan oluşmaktadır. Sorulara vereceğimiz cevapların doğruluğu araştırmanın geçerliliğini etkileyecektir. Bu soruları dikkatlice okumanız ve sizin için uygun yerlere (X) işareti koymanız ve boş bırakılan yerleri uygun olarak doldurmanız gerekmektedir.

Araştırmaya kattığınız katkılardan dolayı teşekkür ederim.
Saygılarımla

Fatma Aybala KEÇİCİ
Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi

ANKET FORMU

1)Yaşınız kaç?

- a) 15-20 b) 21-25 c) 26-30 d) 31 yaş üzeri

2)Medeni haliniz?

- a) Evli b) Bekar

3)Öğrenim durumunuz?

- a) okur yazar değil b) ilköğretim c) ortaöğretim d) yükseköğretim

4)Esas uğraş alanınız nedir?

- a) Ev hanımı b) Kamu kuruluşunda c) Özel kuruluşta d) Öğrenci

5)İğne oyası örnek teminini nasıl yapıyorsunuz?

- a) Başka bir örneğe bakarak b) Yazılı anlatılan örnekten
c) Kafanızdan kendiniz mi tasarlıyorsunuz d) Başka

6)Ne kadar sürede öğrendiniz?

- a) Bir hafta b) İki hafta c) Üç hafta d) Daha fazla

7) İğne oyasını hangi yaşta öğrendiniz?

- a) 9-10 b) 11-12 c) 13-15 d) daha ileri

8) Kaç yıldan beri iğne oyası yapıyorsunuz?

- a) 10-15 b) 16-20 c) 21-30 d) 31-40

9)İğne oyasını genellikle kimler yapar?

- a) Genç kızlar b) Yaşlı hanımlar c) Orta yaşlı hanımlar

10) Ne amaçla iğne oyası yapıyorsunuz?

- a) Çeyiz için b) Satış için c) Her iki amaçla

11) Nasıl pazarlıyorsunuz?

- a) Evde b) Pazarda c) Mağazada d) Başka

12) iğne oyasını ne şekilde satıyorsunuz?

- a) Oya olarak b) Bir yere dikerek

13) İğne oyası yaparak bütün gelirinizi sağlayabiliyor musunuz?

- a) Evet b) Hayır

14)Ne tür iplik kullanıyorsunuz?

- a) Koza ipek b) Naylon c) Koton d) İbrişim

15) İpliği kendiniz mi hazırlıyorsunuz?

a) Evet b) Hayır

16) İpin kalınlık derecesi nedir?

a) İki kat b) Üç kat c) Dört kat d) Daha fazla

17) İğne oyası örgüsünün özel adı var mıdır?

a) Evet b) Hayır

18) İğne oyası hangi yönde yapılır?

a) Soldan sağa b) sağdan sola c) Her iki şekilde d) Başka

19) Bir yere diktiğinizde ne tür eşyalar yapıyorsunuz?

a) Örtü b) Baş örtüsü c) Giyim eşyası d) Diğerleri

20) Bir baş örtüsünün dört kenarına ne kadar zamanda yapıyorsunuz?

a) 2-3 gün b) 4-5 gün c) Bir haftada d) 15 gün

21) İğne oyasında kullanılan renkleri neye göre seçiyorsunuz?

a) Motif özelliğine göre b) Dikileceği yere göre
c) Renklere göre e) İsteğe göre

22) Yardımcı araç ne kullanıyorsunuz?

a) Tığ b) Makas c) Firkete d) Şiş

23) Sertleşme için hangi ürünleri kullanıyorsunuz?

a) Jelatin kola b) Sabun c) Şeker d) Pirinç kola

24) Temizliğini nasıl yapıyorsunuz?

a) Soğuk su b) Ilık su c) Kaynar su d) Başka

25) Nasıl saklıyorsunuz?

a) Sandıkta b) Bohçada c) Tülbent arasında d) Dolapta

Ek 2 :GÖZLEM FORMU

GÖZLEM FORMU



Fotoğraf No	: 7
Örnek No	: 1
Tarih	: 13.11.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Karanfilli oya
Yazmanın Boyutu	: 80x80 cm
Oyanın Eni	:
Oyanın Boyu	: 1cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 1.5cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas,
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin, boncuk
Kullanılan Teknik	: Zürafa
Kullanılan Renkler	: Beyaz, altın sarısı, yeşil
Kullanılan Motif	: (Bitkisel, geometrik, hayvansal)
Kompozisyon	: Ana motifin aralıklı bağlantılı tekrarından oluşmuştur. Zürafa tekniği ve boncuklar kullanılarak oya meydana getirilmiştir
Kaynak Kişi	: Arzu DOĞAN



Fotoğraf No	: 8
Örnek No	: 2
Tarih	: 13.11.2012
Türü	: Yazma oyası
Yörede Verilen İsim	: Gelin Oyası
Yazmanın Boyutu	: 80x80 cm
Oyanın Eni	: 2.7cm
Oyanın Boyu	: 2.5cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 4cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas,
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, büyük ve küçük pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, kırmızı, beyaz
Kullanılan Motif	: (Bitkisel, geometrik, hayvansal)
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa, büyük ve küçük pipirik kullanılarak yapılan oyanın ana ve ara motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında ara motif, ana ve ara motif arasında ise zürafa yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Arzu DOĞAN



Fotoğraf No	: 9
Örnek No	: 3
Tarih	: 13.11.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Ateşli
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 2cm
Oyanın Boyu	: 1.6cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 4cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin,ataç
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe,beyaz
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa, pipirik kullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Arzu DOĞAN



Fotoğraf No	: 10
Örnek No	: 4
Tarih	: 13.11.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Yelpaze
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 2.5cm
Oyanın Boyu	: 1.8cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 3.5 cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, mor, beyaz
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa,, büyük ve küçükpipirik kullanılarak yapılan oyanın ana ve ara motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında ara motif, ana ve ara motif arasında ise zürafa yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Raziye DEMİR



Fotoğraf No	: 11
Örnek No	: 5
Tarih	: 13.11.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Güllü oya
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 3.5cm
Oyanın Boyu	: 1.7cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 3.5cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas,
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe,beyaz
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa,, büyük ve kucukpipirik kullanılarak yapılan oyanın ana ve ara motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında ara motif,ana ve ara motif arasında ise zürafa yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Raziye DEMİR



Fotoğraf No	: 12
Örnek No	: 6
Tarih	: 13.11.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Arı Kanadı
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	:
Oyanın Boyu	: 1.7cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 1cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas, naylon bobin
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik
Kullanılan Renkler	: Mavi,beyaz
Kompozisyon	: Ana motifin aralıksız bağlantılı tekrarından oluşmuştur.Zürafa, bülbül tükrüğüvepipirik kullanılarak oya meydana getirilmiştir.
Kaynak Kişi	: Raziye DEMİR



Fotoğraf No	: 13
Örnek No	: 7
Tarih	: 13.11.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Papatya
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 2.6cm
Oyanın Boyu	: 2.5cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 3.8cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, arı kanadı, pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, lila ,beyaz
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa, arı kanadı ve pipirik kullanılarak yapılan oyanın ana ve ara motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında ara motif, ana ve ara motif arasında ise zürafa yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Raziye DEMİR



- Fotoğraf No** : 14
- Örnek No** : 8
- Tarih** : 09.12.2012
- Türü** : Yazma
- Yörede Verilen İsim** : Çıtı Pıtı
- Yazmanın Boyutu** : 80 x 80
- Oyanın Eni** : 1.3cm
- Oyanın Boyu** : 1.7cm
- İki Motif Arasındaki Mesafe** :
- Kullanılan Araçlar** : İğne, makas
- Kullanılan Gereçler** : Naylon bobin
- Kullanılan Teknik** : Zürafa, pipirik
- Kullanılan Renkler** : Yeşil, pembe, beyaz
- Kompozisyon** : Ana motifin aralıksız bağlantılı tekrarından oluşmuştur. Zürafa vepipirik kullanılarak oya meydana getirilmiştir.
- Kaynak Kişi** : Hawa SEZER



- Fotoğraf No** : 15
- Örnek No** : 9
- Tarih** : 09.12.2012
- Türü** : Yazma
- Yörede Verilen İsim** : Kakül
- Yazmanın Boyutu** : 80 x 80
- Oyanın Eni** : 2cm
- Oyanın Boyu** : 1.6cm
- İki Motif Arasındaki Mesafe** : 4.5cm
- Kullanılan Araçlar** : İğne, makas
- Kullanılan Gereçler** : Naylon bobin
- Kullanılan Teknik** : Zürafa, arı kanadı, pipirik
- Kullanılan Renkler** : Yeşil, mavi, beyaz
- Kompozisyon** : Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa, arı kanadı ve pipirik kullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır.
- Kaynak Kişi** : Havva SEZER



Fotoğraf No	: 16
Örnek No	: 10
Tarih	: 09.12.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Kır Çiçeği
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 2cm
Oyanın Boyu	: 1.7cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 1cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas,
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe, hardal sarı
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa ve pipirik kullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Havva SEZER



Fotoğraf No	: 17
Örnek No	: 11
Tarih	: 09.12.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Sarmaşık
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 1cm
Oyanın Boyu	: 1.5cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	:
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe, beyaz
Kompozisyon	: Ana motifin aralıksız bağlantılı tekrarından oluşmuştur. Zürafa vepipirik kullanılarak oya meydana getirilmiştir.
Kaynak Kişi	: Havva SEZER



- Fotoğraf No** : 18
- Örnek No** : 12
- Tarih** : 09.12.2012
- Türü** : Yazma
- Yörede Verilen İsim** : Küpeli
- Yazmanın Boyutu** : 80 x 80
- Oyanın Eni** : 1cm
- Oyanın Boyu** : 1.6cm
- İki Motif Arasındaki Mesafe** : 1.2cm
- Kullanılan Araçlar** : İğne, makas
- Kullanılan Gereçler** : Naylon bobin
- Kullanılan Teknik** : Zürafa, pipirik
- Kullanılan Renkler** : Yeşil, pembe,hardal sarı
- Kompozisyon** : Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa ve pipirikullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır.
- Kaynak Kişi** : Havva SEZER



- Fotoğraf No** : 19
- Örnek No** : 13
- Tarih** : 05.01.2013
- Türü** : Yazma
- Yörede Verilen İsim** : Kanal D
- Yazmanın Boyutu** : 80 x 80
- Oyanın Eni** : 2.7cm
- Oyanın Boyu** : 2.5cm
- İki Motif Arasındaki Mesafe** : 3.4cm
- Kullanılan Araçlar** : İğne, makas
- Kullanılan Gereçler** : Naylon bobin
- Kullanılan Teknik** : Zürafa, pipirik
- Kullanılan Renkler** : Yeşil, pembe,beyaz
- Kompozisyon** : Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa ve pipirikullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında tepe yer almıştır.
- Kaynak Kişi** : Emine SEZER



- Fotoğraf No** : 20
- Örnek No** : 14
- Tarih** : 05.01.2013
- Türü** : Yazma
- Yörede Verilen İsim** : Türkan Şoray Kipriği
- Yazmanın Boyutu** : 80 x 80
- Oyanın Eni** : 2.5cm
- Oyanın Boyu** : 2cm
- İki Motif Arasındaki Mesafe** : 3cm
- Kullanılan Araçlar** : İğne, makas
- Kullanılan Gereçler** : Naylon bobin
- Kullanılan Teknik** : Zürafa, pipirik
- Kullanılan Renkler** : Yeşil, pembe,hardalsarı,lila,beyaz
- Kompozisyon** : Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa ve pipirikullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır.
- Kaynak Kişi** : Emine SEZER



Fotoğraf No	: 21
Örnek No	: 15
Tarih	: 05.01.2013
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Yıldızlı
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 1.7cm
Oyanın Boyu	: 1.7cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 2.5cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe,hardalsarısı,gri
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa ve pipirikullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Emine SEZER



Fotoğraf No	: 22
Örnek No	: 16
Tarih	: 07.02.2013
Türü	: Yazma
Yörede verilen isim	: Karanfilli oya
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 2.5cm
Oyanın Boyu	: 1.9cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 2.5cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe, hardalsarısı, turkuaz mavi
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa ve pipirik kullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Neşe DAĞ



Fotoğraf No	: 23
Örnek No	: 17
Tarih	: 07.02.2013
Türü	: Havlu
Yörede Verilen İsim	: Çarkıfelek
Havlunun Boyutu	: 50 x 90
Oyanın Eni	: Şerit eni 46cm,çiçek eni 10cm
Oyanın Boyu	: Şerit boyu 1.8cm,çiçek boyu 5 cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	:
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas, tığ
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin,dantel ipi
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik,zincir
Kullanılan Renkler	: Yeşil, beyaz
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa,zincir ve pipirikullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaş üzerine yapılan şeride tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zincir yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Neşe DAĞ



Fotoğraf No	: 24
Örnek No	: 18
Tarih	: 09.04.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Ayçiçeği Oyası
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 2.5cm
Oyanın Boyu	: 1.9cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 2.5cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, bülbül tükürüğü, pipirik
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe, sarı, kahverengi
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa, bülbültükürüğü ve pipirik kullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Emine DAĞ



Fotoğraf No	: 25
Örnek No	: 19
Tarih	: 09.04.2012
Türü	: Havlu
Yörede Verilen İsim	: Çilek Oyası
Havlunun Boyutu	: 50 x 90
Oyanın Eni	: Şerit eni 46cm, çiçek eni 2cm
Oyanın Boyu	: Şerit boyu 1.7cm, çiçek boyu 3cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	:
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas, tığ
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin, dantel ipi, inci
Kullanılan Teknik	: Zürafa, ikilitrabzan, sutaşı,
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, beyaz, yeşil
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa, ikilitrabzan, sutaşı, kullanılarak yapılan oyanın ana motifi sutaşına tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında sutaşı yer almıştır.
Kaynak Kişi	: Ayşe BULDUK



Fotoğraf No	: 26
Örnek No	: 20
Tarih	: 09.04.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Süpürge Oyası
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	:
Oyanın Boyu	: 1.7cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 1cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas, tığ
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Pipirik tığ oyası, kaya
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, beyaz
Kompozisyon	: Ana motifin aralıksız bağlantılı tekrarından oluşmuştur. Kaya, tığ oyası ve pipirik kullanılarak oya meydana getirilmiştir.
Kaynak Kişi	: Ayşe OKUMUŞ



Fotoğraf No	: 27
Örnek No	: 21
Tarih	: 10.04.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Süslü
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 1.7cm
Oyanın Boyu	: 1.7cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 2cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin, pul
Kullanılan Teknik	: Zürafa, bülbül tükürüğü ,pipirik,köprü
Kullanılan Renkler	: Beyaz
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur.Zürafa, bülbül tükürüğü ,pipirik,köprükullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır
Kaynak Kişi	: Perihan GÜLEZ



- Fotoğraf No** : 28
- Örnek No** : 22
- Tarih** : 10.04.2012
- Türü** : Yazma
- Yörede Verilen İsim** : Üç yapraklı oya
- Yazmanın Boyutu** : 80 x 80
- Oyanın Eni** : 2.5cm
- Oyanın Boyu** : 1.9cm
- İki Motif Arasındaki Mesafe** : 2.5cm
- Kullanılan Araçlar** : İğne, makas
- Kullanılan Gereçler** : Naylon bobin
- Kullanılan Teknik** : Zürafa, köprü, bülbültükürüğü
- Kullanılan Renkler** : Yeşil, turuncu, mor
- Kompozisyon** : Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa, bülbül tükürüğü, köprü kullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır
- Kaynak Kişi** : Ayşe OKUMUŞ



- Fotoğraf No** : 29
- Örnek No** : 23
- Tarih** : 11.04.2012
- Türü** : Yazma
- Yörede Verilen İsim** : Çilek oyası
- Yazmanın Boyutu** : 80 x 80
- Oyanın Eni** : 1cm
- Oyanın Boyu** : 1.9cm
- İki Motif Arasındaki Mesafe** : 2.5cm
- Kullanılan Araçlar** : İğne, makas,tığ
- Kullanılan Gereçler** : Naylon bobin
- Kullanılan Teknik** : Zürafa, trabzan,pipirik
- Kullanılan Renkler** : Mavi, sarı,yeşil
- Kompozisyon** : Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur.Zürafa, trabzan ,pipirikullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır
- Kaynak Kişi** : Ayşe OKUMUŞ



Fotoğraf No	: 30
Örnek No	: 24
Tarih	: 11.04.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Üç yapraklı menekşe
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 2cm
Oyanın Boyu	: 1.5cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 2.5cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, bülbül tükürüğü, pipirik, köprü
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe, sarı
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa, bülbül tükürüğü, pipirik, köprü kullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır
Kaynak Kişi	: Muradiye ŞENTÜRK



Fotoğraf No	: 31
Örnek No	: 25
Tarih	: 11.04.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Kelebek
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	: 2.5cm
Oyanın Boyu	: 2cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: 2.5cm
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, bülbül tükrüğü, pipirik, köprü
Kullanılan Renkler	: Yeşil, pembe, sarı
Kompozisyon	: Ana – ara motiflerin bağlantısız tekrarından oluşmuştur. Zürafa, bülbül tükrüğü ,pipirik, köprü kullanılarak yapılan oyanın ana motifi kumaşa tutturularak meydana getirilmiştir. Her iki ana motifin ortasında zürafa yer almıştır
Kaynak Kişi	: Muradiye ŞENTÜRK



Fotoğraf No	: 32
Örnek No	: 26
Tarih	: 11.04.2012
Türü	: Yazma
Yörede Verilen İsim	: Pullu
Yazmanın Boyutu	: 80 x 80
Oyanın Eni	:
Oyanın Boyu	: 1cm
İki Motif Arasındaki Mesafe	: Birbirine bağlantılı
Kullanılan Araçlar	: İğne, makas
Kullanılan Gereçler	: Naylon bobin
Kullanılan Teknik	: Zürafa, pipirik
Kullanılan Renkler	: Kırmızı, mavi, yeşil, sarı
Kompozisyon	: Ana motifin aralıksız bağlantılı tekrarından oluşmuştur. Zürafavepipirik kullanılarak oya meydana getirilmiştir
Kaynak Kişi	: Muradiye ŞENTÜRK